



Kaupunginhallitus

12.08.2024

Kokoustiedot

Kaupunginhallitus

Aika

12.08.2024 klo 13:00 - 14:34

Paikka

Kaupunginhallituksen kokoushuone, Virastopiha 2 C 1. krs.

Läsnä

Katainen Mervi	puheenjohtaja	
Aaltonen Juri	jäsen	
Sammallahti Tere	varajäsen	
Elo Tiina	jäsen	
Cederlöf Karin	jäsen	
Guzenina Maria	jäsen	
Kajava Henna	jäsen	
Kauma Pia	jäsen	
Kauste Mika	jäsen	
Laakso Mikko	jäsen	
Lahtinen Teemu	jäsen	
Laiho Mia	jäsen	
Partanen Henna	jäsen	
Saramäki Sara	jäsen	
Vuornos Henrik	jäsen	
Sistonen Markku	valtuuston puheenjohtaja	Teamsin välityksin
Limnell Jarno	valtuuston 1.	Teamsin välityksin
	varapuheenjohtaja	
Hopsu Inka	valtuuston 2.	Teamsin välityksin
	varapuheenjohtaja	
Juvonen Arja	valtuuston 3.	Teamsin välityksin
	varapuheenjohtaja	
Mäkelä Jukka	kaupunginjohtaja	
Rinta-aho Harri	kasvun ja oppimisen toimialajohtaja	
Isotalo Olli	kaupunkiympäristön toimialajohtaja	
Heinaro Mervi	elinvoimajohtaja	Teamsin välityksin
Kuismin Timo	lakiasiainjohtaja	Teamsin välityksin
Konttas Ari	rahoitusjohtaja	Teamsin välityksin
Pajakoski Johanna	viestintäjohtaja	Teamsin välityksin
Takala Jutta	henkilöstöjohtaja	Teamsin välityksin
Majuri Jouni	kaupunginsihteeri	Teamsin välityksin

Lybeck Severi nuorisovaltuuston edustaja Teamsin välityksin
Kammonen Riitta-Liisa kaupunginsihteerin, sihteerin

Allekirjoitukset

Mervi Katainen
puheenjohtaja

Riitta-Liisa Kammonen
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Mia Laiho
pöytäkirjantarkastaja

Mika Kauste
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 16.08.2024

Käsitellyt asiat

Pykälä nro	Liite nro	Kokousasian otsikko	Sivu
§ 176		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 177		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	6
§ 178		Poikkihallinnollisen kehitysohjelman Tapahtumien yhteisöllinen Espoo ohjausryhmän jäsenen eronpyyntö (Kv-asia)	7
§ 179		Kaupunginhallituksen varajäsenen ja kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston jäsenen eronpyyntö ja täydennysvaali (Kv-asia)	9
§ 180	1	Vanha Lillhemntie, asemakaavan muutoksen hyväksyminen, alue 330602, 21. kaupunginosa Henttaa (Kv-asia)	13
§ 181		Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi lunastuslain muuttamiseksi	25
§ 182	2, 3	Espoon lausunto koskien hallituksen esityksen luonnosta ulkomaalaislain muuttamisesta	29
§ 183		Valtuustoaloite maastopyöräilyreittien kartoittamisesta ja mahdollisesta lisäämisestä ja keskuspuiston opastaulujen uusimisesta Espoossa (Kv-asia)	35
§ 184		Valtuustoaloite avohakkuiden ja voimakkaiden metsänhoitotoimien estämiseksi Keskuspuistossa (Kv-asia)	38
§ 185		Valtuustoaloite mahdollisuudesta perustaa biodiversiteettipuisto (Kv-asia)	48
§ 186		Valtuustoaloite eri liikennemuotojen hyötyjen huomioimisesta (Kv-asia)	50
§ 187		Lautakuntien ja jaostojen sekä viranhaltijoiden päätökset	59
§ 188		Kaupunkisuunnittelulautakunnan varajäsenen vaalikelpoisuuden menetys ja täydennysvaali (Kv-asia)	60

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

5/62

Kaupunginhallitus

§ 176

12.08.2024

§ 176

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Selostus

Kaupunginhallitus oli kutsuttu koolle puheenjohtajan allekirjoittamalla 8.8.2024 päivätyllä jäsenille toimitetulla kokouskutsulla.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

6/62

Kaupunginhallitus

§ 177

12.08.2024

§ 177

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Mia Laiho ja Mika Kauste.

.

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 178

7/62
12.08.2024

Asianumero 8947/00.00.01/2021

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 178

§ 178

Poikkihallinnollisen kehitysohjelman Tapahtumien yhteisöllinen Espoo ohjausryhmän jäsenen eronpyyntö (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaukonen Katariina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto valitsee poikkihallinnollisen kehitysohjelman Tapahtumien yhteisöllinen Espoo ohjausryhmän jäseneksi Pia Polvianderin tilalle Jaana Vallen (PerusS).

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Pia Polviander on 16.5.2024 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa luottamustoimestaan poikkihallinnollisen kehitysohjelman Tapahtumien yhteisöllinen Espoo ohjausryhmän jäsenyydestä perusteenaan paikkakunnalta muutto. Paikkajakosopimuksen mukaisesti luottamustoimeen tulisi valita edustaja Perussuomalaiset-valtuustoryhmästä.

Valtuusto päätti kokouksessaan 7.6.2021 tulevan valtuustokauden poikkihallinnollisten kehitysohjelmien aihealueiksi Elinvoimainen Espoo, Hyvinvoiva Espoo, Kestävä Espoo sekä Tapahtumien yhteisöllinen Espoo.

Kehitysohjelmien ohjausryhmät

Valtuusto päätti kokouksessaan 7.6.2021 kehitysohjelmien kokoonpanosta seuraavasti: Kestävä Espoo -kehitysohjelman ohjausryhmässä on yhdeksän luottamushenkilöjäsentä ja yhdeksän viranhaltijajäsentä ilman henkilökohtaisia varajäseniä ja muiden kehitysohjelmien ohjausryhmässä viisi luottamushenkilöjäsentä ja viisi viranhaltijajäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen.

Valtuuston päätöksen 7.6.2021 selostusosassa kokoonpanoa on avattu lisäksi seuraavasti: Kestävä Espoo -kehitysohjelman ohjausryhmään nimetään 18 jäsentä, joista yhdeksän on luottamushenkilöitä (puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja 7 jäsentä). Muiden ohjelmien ohjausryhmään nimetään 10 jäsentä, joista viisi on luottamushenkilöitä (puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja 3 jäsentä). Ohjausryhmien puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien tulee olla valtuutettuja ja jäsenten tulee olla valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Ohjausryhmien luottamushenkilöjäsenillä, pois lukien Kestävä Espoo -ohjelma, on henkilökohtaiset varajäsenet, joiden tulee olla joko valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 179

9/62
12.08.2024

Asianumero 8947/00.00.01/2021

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 179

§ 179

Kaupunginhallituksen varajäsenen ja kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston jäsenen eronpyyntö ja täydennysvaali (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaukonen Katariina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto valitsee

1
kaupunginhallituksen jäsenen Henna Partasen (Vihr.) henkilökohtaiseksi varajäseneksi Anu Rasinsalon (Vihr.) tilalle _____ (Vihr.)

2
kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston jäseneksi Anu Rasinsalon (Vihr.) tilalle _____ (Vihr.).

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Anu Rasinsalo (Vihr.) on 13.6.2024 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa luottamustoimistaan kaupunginhallituksen varajäsenenä sekä kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston jäsenenä perusteenaan henkilökohtaiset syyt.

Espoon kaupungin hallintosäännön I osan 2. luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksessa on viisitoista jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Jäsenistä vähintään puolet ja puheenjohtajiston tulee olla

valtuutettuja. Valtuusto valitsee jäsenistä puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.

Konsernijaostossa, elinkeino- ja kilpailukykyjaostossa sekä tila- ja asuntojaostossa on kussakin yhdeksän jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen.

Valtuusto valitsee jaostojen jäsenet ja varajäsenet. Kaupunginhallituksen puheenjohtajiston tulee olla joko konsernijaoston, elinkeino- ja kilpailukykyjaoston tai tila- ja asuntojaoston jäseniä. Jaostojen puheenjohtajana toimii kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Jaostojen varajäseneksi voidaan valita myös kaupunginhallituksen ulkopuolinen henkilö.

Kuntalain 73 §:n mukaan vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan

1
välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö,

2
henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;

3
kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;

4
henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta ao. kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei ole myöskään henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Kuntalain 72 §:n mukaan vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

1

valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä,

2

kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä,

3

kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön, eikä

4

kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Edellä tarkoitettussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Kunnallisten toimielinten valintaa koskee tasa-arvolain 4 a §, jonka mukaan kunnallisissa toimielimissä tulee valtuustoa lukuun ottamatta olla vähintään 40 % naisia ja vähintään 40 % miehiä. Tasa-arvo vaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä. Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Tasa-arvolaista poikkeamiseen on oltava erityinen syy.

Kaupunginhallituksessa tulee siten olla toista suku puolta vähintään kuusi. Kaupunginhallituksen varajäsenistä 7 on naisia ja 8 miehiä. Varajäseneksi voidaan valita mies tai nainen.

Elinkeino- ja kilpailukykyjaostossa tulee siten olla toista sukupuolta vähintään 4.

Elinkeino- ja kilpailukykyjaoston jäsenistä 4 on naista ja 5 miestä. Elinkeino- ja kilpailukykyjaoston jäseneksi tulee valita nainen.

Päätöshistoria

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

12/62

Kaupunginhallitus

§ 179

12.08.2024

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	13/62
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 5	17.01.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 89	05.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 180	12.08.2024

Asianumero 51/10.02.03/2023

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 180

§ 180

Vanha Lillhemtie, asemakaavan muutoksen hyväksyminen, alue 330602, 21. kaupunginosa Henttaa (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Malila Anni
Soini Mari
Granberg Hannu
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy 17.1.2024 päivätyn ja 5.6.2024 muutetun Vanha Lillhemtie - Gamla Lillhemtvägen asemakaavan muutoksen, piirustusnumero 7493, 21. kaupunginosassa Henttaa, alue 330602.

Käsittely

Aaltonen Partasen kannattamana teki seuraavan hylkäysehdotuksen:

Kaupunginhallitus hylkää Vanha Lillhemtie - Gamla Lillhemtvägen asemakaavan muutoksen.

Kajava Lahtisen kannattamana teki seuraavan lisäsehdotuksen:

Kaupunginhallitus edellyttää, että kaupunkitekniikan keskus toimii yhteistyössä avattavan tienvarren asukkaiden kanssa, jotta tien avaamisesta aiheutuvat haitat asukkaille saadaan mahdollisimman vähäisiksi erilaisin ratkaisuin.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kajavan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Puheenjohtaja totesi, että Aaltosen ehdotuksen johdosta on äänestettävä.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	14/62
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 5	17.01.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 89	05.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 180	12.08.2024

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 10 äänellä 5 ääntä vastaan hylänneen Aaltosen ehdotuksen.

Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kaupunginhallitus

1

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy 17.1.2024 päivätyn ja 5.6.2024 muutetun Vanha Lillhemtintie - Gamla Lillhemtvägen asemakaavan muutoksen, piirustusnumero 7493, 21. kaupunginosassa Henttaa, alue 330602.

2

edellyttää, että kaupunkitekniikan keskus toimii yhteistyössä avattavan tienvarren asukkaiden kanssa, jotta tien avaamisesta aiheutuvat haitat asukkaille saadaan mahdollisimman vähäisiksi erilaisin ratkaisuin.

Partanen ja Kauste ilmoittivat eriävänä mielipiteenään seuraavaa:

Kaupunginhallituksen päätös käynnistää Suurpelto III -asemakaavan muutos Maakirjantien/Vanhan Lillhemtintien avaamiseksi kaksisuuntaiselle ajoneuvoliikenteelle ei edusta hyvää päätöksentekokulttuuria.

Asemakaava hyväksyttiin valtuustossa vuonna 2016 lainmukaisen asukkaiden kuulemisprosessin jälkeen. Lainvoimaisen asemakaavan mukaisesti Maakirjantien varren asuintalot on rakennettu kiinni tiehen, jonka liikenteen melu- ja värinävaikutukset on arvioitu sen mukaan, että liikenne Henttaan suuntaan on katkaistu. Liikenneselvitysten perusteella Maakirjantien avaamiseen autoilijoille ei ole tarvetta.

Maakirjantie/Vanha Lillhemtintie on kapea ja mutkikas tie, johon on savisen maapohjan vuoksi mahdoton tehdä hidastetöyssyjä. Tie on aiemmin houkutellut suuriin ylinopeuksiin, ja tien avaaminen vaarantaisi sitä pitkin ja sen yli liikkuvien kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisuuden. Tien parantamiskustannukset ovat noin miljoona euroa, mikä kasvavassa kaupungissa tulisi mieluummin käyttää päiväkotij- ja koulurakentamiseen.

Tien avaaminen katkaisisi Suurpellon asemakaavoissa suunnitellun ajoneuvoliikenteeltä vapaan, ulkoilu- ja latureitin sisältävän puistoyhteyden Olarin koululta Keskuspuiston läpi aina Opinmäen koululle asti. Tämä yhteys palvelee suurinta osaa Suurpellon asukkaista.

Eriytyisen huolestuttava on Keskuspuistosta tulevan jyrkän alamäen risteys Vanhan Lillhemtintien kanssa. Tien avaaminen heikentäisi Suurpellon viihtyisyyttä sekä koululaisten liikenneturvallisuutta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 5	17.01.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 89	05.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 180	12.08.2024

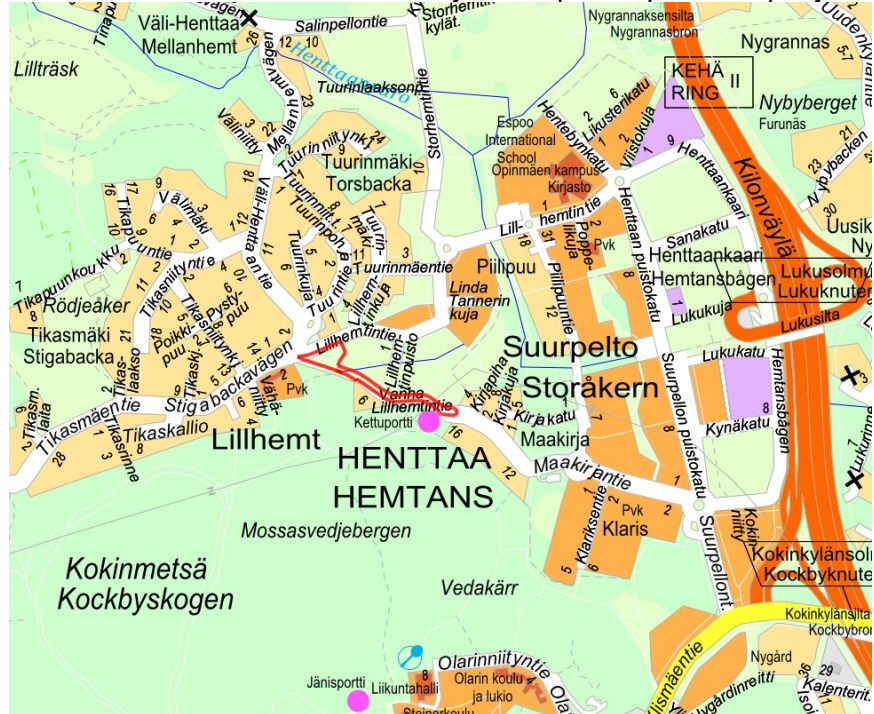
Tien varteen on lisäksi kaavoitettu tontti uudelle päiväkodille, jonka toteuttamista pidetään kiireellisenä. Läpiajoliikenteen rauhoittaminen tulevan päiväkodin edestä on tärkeää.

Aaltonen ilmoitti eriävän mielipiteensä.

Selostus

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on avata Vanha Lillhemtintie kaksisuuntaiselle ajoneuvoliikenteelle. Kaavamuutos on tullut vireille kaupunginhallituksen päätöksestä (5.12.2022). Erillispientalojen korttelialueella (AO) rakennusoikeus laskee noin 86,5 k-m².

Suunnittelualueen likimääräinen sijainti Espoon opaskarttapohjalla:



Vanha Lillhemtintie - Gamla Lillhemtvägen, asemakaavan muutosehdotus, piirustusnumero 7493, käsittää osan korttelia 21180 sekä katu- ja virkistysalueet, 21. kaupunginosassa Henttaa, alue 330602.

Aloite ja vireilletulo

Asemakaavan muutos on tullut vireille kaupunginhallituksen päätöksestä (5.12.2022) johtuen. Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunkisuunnittelukeskusta käynnistämään pikaisesti asemakaavan muutosprosessin Vanhan Lillhemtintien avaamiseksi kaksisuuntaiselle

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunginhallitus

§ 5
§ 89
§ 180

17.01.2024
05.06.2024
12.08.2024

ajoneuvoliikenteelle, kiirehtimään kaavamuutosta ja lisäämään asemakaavan kaupunkisuunnittelun työohjelmaan vuodelle 2023.

Vireilletulosta on tiedotettu osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä valmisteluaineiston nähtävilläolokuulutuksen yhteydessä 1.3.2023.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Asemakaavan muutokseen liittyen on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka on päivätty 20.2.2023.

Alueen nykytila

Kaavamuutosalue sijaitsee Henttaalla, Lillhemtin omakotitaloalueen kaakkoispuolella. Kaavamuutosalueeseen kuuluu Vanha Lillhemtintie, joka kulkee Lillhemtistä Maakirjantielle kohti Suurpeltoa, sekä korttelin 21180 tontit 1–3 Vanhan Lillhemtintien länsipäässä.

Vanha Lillhemtintie on ollut aiemmin ajoneuvoliikenteelle avoin ja sille ei ole tehty muita muutoksia, kuin tien ajoneuvoliikenteeltä sulkeminen ajoestein. Muilta osin kaavamuutosaluetta ei ole rakennettu.

Kaavamuutosalueella maanomistaja on Espoon kaupunki.

Maakuntakaava-, yleiskaava- ja asemakaavatilanne

Maakuntakaava

Alueella on voimassa Uusimaa-kaava 2050 ja sen osana Helsingin vaihemaakuntakaava. Asemakaavamuutosalue on maakuntakaavassa merkitty taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeksi.

Yleiskaava

Alueella on voimassa Espoon eteläosien yleiskaava. Kaavamuutosalue on merkitty Espoon eteläosien yleiskaavassa tiiviiksi ja matalaksi asuntoalueeksi (A2) sekä virkistysalueeksi (V), jonka läpi kulkee pohjoiseteläsuunnassa virkistysyhteys. Alueen läntisessä osassa on voimassa Henttaan osayleiskaava. Kaava sai lainvoiman vuonna 1989. Henttaan osayleiskaavassa kaavamuutosalue on pääosin katualuetta sekä osin lähivirkistysaluetta (VL), joka ei ole toteutunut virkistysalueena.

Alueella on vireillä Espoon yleiskaava 2060. Kaava on kuulutettu vireille syksyllä 2022 ja kaava koskee koko Espoota.

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunginhallitus

§ 5
§ 89
§ 180

17.01.2024
05.06.2024
12.08.2024

Asemakaava

Alueella on voimassa Suurpelto III asemakaava (lainvoimainen 1.2.2017), sekä Vähäniityn virkistysalueen kohdalla on voimassa Lillhempt asemakaava (lainvoimainen 16.1.2013). Asemakaavassa Vanha Lillhemptintie on osoitettu jalankululle ja pyöräilylle varatuksi kaduksi (pp), jonka itäosa on osoitettu jalankululle ja pyöräilylle varatuksi kaduksi, jolla tontille ajo on sallittu (pp/t). Kaavamuutosalueeseen sisältyy myös Maakirjantien katualueen länsiosa. Katujen ympärillä alue on osoitettu lähivirkistysalueeksi (VL) ja puistoksi, joka tulee säilyttää pääosin avoimena maisemana (VP-1).

Kaava-alueen ylittävä, Lillhemptinpuiston ja Keskuspuiston yhdistävä Lillhemptinreitti on merkitty sijainniltaan ohjeellisena. Idässä Maakirjantien eteläpuoleiselle lähivirkistysalueelle on rajattu tunnettu liito-oravien ydinalue (s-1) ja lännessä Vähäniityn alue on merkitty säilytettäväksi, paikallisesti arvokkaaksi niitty- ja lehtoalueeksi, jolla sallitaan hulevesirakenteet ja käytävät (s-4). Vanhan Lillhemptintien katualue rajautuu etelässä pientalokortteliin 21182 (AO-1). Tien pohjoispuolella sen länsipäässä kaavamuutosalueeseen kuuluu myös korttelin 21180 tontit 1–3 (AO), jonka itäpuolella kaavamuutosalue rajautuu korttelin 21180 tontin 5 rajaan (AK-1).

Kaavaehdotuksen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 5.2.–5.3.2024. Nähtävilläoloaikana jätettiin 72 muistutusta ja saatiin kaksi lausuntoa ja kaksi kannanottoa.

Muistutuksista 64 olivat kaavamuutoksen puolesta ja kahdeksan olivat sitä vastaan. Kaavamuutosta kannattavissa ja vastustavissa muistutuksissa oli joissakin useampi allekirjoittaja. Erityisesti kaavamuutosta vastustavien muistutusten joukossa oli usean allekirjoittajan adresseja. Näistä suurimmassa oli yhteensä 89 allekirjoittajaa. Kaikki allekirjoittaneet yhteenlaskettuna noin 65 puolsivat kaavamuutosta ja noin 130 vastustivat sitä. Allekirjoittaneiden määrästä on vähennetty usean eri adressin allekirjoittaneet yksityishenkilöt.

Alueen asukas-yhdistykset jättivät kaavaehdotuksesta muistutukset. Lillhemptin omakotiyhdistyksen muistutuksen mukaan ”yhdistys edustaa edunvalvonta-asioissa noin 180 jäsenkiinteistöään, joka kattaa yli 70 % alueen yli 800:sta asukkaasta”. Muistutuksessa kirjattiin sen olevan kirjoitettu alueen kaikkien yli 800 asukkaan puolesta. Suurpelto-seurassa on omien sanojensa mukaan noin 100 aktiivista jäsentä ja ”Suurpelto-seura ylläpitää keskustelua alueen asukkaille tarkoitetussa Urbaani Suurpelto Facebook-ryhmässä (yli 2 700 jäsentä)”. Suurpelto-seura ajaa

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunginhallitus

§ 5
§ 89
§ 180

17.01.2024
05.06.2024
12.08.2024

kaikkien Suurpellon asukkaiden etuja. Lillhemtin omakotiyhdistys jätti kaavaehdotuksesta puoltavan muistutuksen, kun taas Suurpelto-seura jätti kaavamuutosta vastustavan muistutuksen. Asukasyhdistysten muistutukset on molemmat laskettu yhtenä muistutuksena mukaan kaikkien muistutusten yhteenlaskettuun määrään.

Keskeisiä teemoja muistutuksissa olivat Opinmäen koulun alueen sekä Maakirjantien alueen turvallisuus, liikenteen sujuvuus, kaavaehdotuksen vaikutukset virkistykseen sekä Maakirjantien asukkaisiin, liikennemelu, kustannukset sekä perusteet kaavamuutokselle. Vanhan Lillhemtintien ajoyhteyden avaamista poikkeuslupapäätöksellä ehdotettiin tai vaadittiin useassa kaavamuutosta puoltavassa muistutuksessa. Kaavaehdotusta puoltavat muistutukset tulivat pääosin Lillhemtin asuinalueelta ja kaavaehdotusta vastustavat muistutukset tulivat pääosin Suurpellon puolelta, Maakirjantien varrelta.

Suuri osa ehdotuksista alueen suunnittelua koskien liittyivät liikennesuunnitelman ratkaisuihin tai jatkosuunnitteluun, tai kaavamuutoksen toteuttamisen keskeyttämiseen. Muistutusten pohjalta kaavakarttaan ei tehty muutoksia ja muistutuksissa mainittuja ehdotuksia voidaan tarkastella jatkosuunnittelussa.

Lausuntojen ja kannanottojen pohjalta kaavakartan määräyksiin tehtiin muutoksia nähtävilläolon jälkeen. Kaavakarttaan lisättiin määräykset maan alla kulkevien kaapeleiden ja mahdollisten sulfidisaviesiintymien selvittämisen osalta.

Ehdotus asemakaavan muutokseksi

Asemakaavan muutoksella Vanha Lillhemtintie avataan ajoneuvoliikenteelle. Asemakaavamuutosta tehdessä on huomioitu ajoneuvoliikenteen sekä jalankulun ja pyöräilyn turvallisuus. Vanhan Lillhemtintien linjausta tarkasteltiin suunnitteluvaiheessa. Tien länsipään linjausta muutettiin hieman risteysalueen turvallisuuden ja toimivuuden vuoksi. Tämän takia kaavamuutosalueeseen otettiin mukaan korttelin 21180 tontit 1–3. Kaavamuutosalueella kaavamääräykset pyrittiin pitämään mahdollisimman samanlaisina, kuin Suurpelto III-asemakaavassa. Joitain määräyksiä päivitettiin sopimaan paremmin uuteen tilanteeseen.

Korttelin 21180 tonttien 1–3 kohdalle kaavoitetaan erillispientalojen korttelialue (AO), kuten ajantasa-asemakaavassa. Korttelialue pienenee hieman. Korttelialueella tehokkuusluku on $e=0,25$ ja rakennukset tulee rakentaa kahteen kerrokseen. Korttelialueelle ei saa järjestää ajoneuvoliittymää Vanhan Lillhemtintien puolelta. Autopaikkoja on rakennettava vähintään kaksi autopaikkaa asuntoa kohti, tai yksi autopaikka, jos asunto on enintään 90 k-m² kokoinen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunginhallitus

§ 5
§ 89
§ 180

17.01.2024
05.06.2024
12.08.2024

Kaavakarttaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa varasto-, viherhuone- tai autotallitilaa enintään 15 % kerrosalasta. Kadun suuntaan tontti tulee rajata pensasaidalla. Pihojen päällysteiden tulee olla vettä läpäiseviä. Leikki- ja oleskelualueet tulee sijoittaa rakennusten ja/tai melusteiden muodostamaan melukatveeseen. Talous- ja autosuojarakennukset saa sijoittaa rakennusalan ulkopuolelle. Rakennusten julkisivujen tulee olla pääosin puuta.

Hulevesimääräykset päivitettiin yhteensopiviksi kaupunkisuunnittelukeskuksen yhtenäistettyjen määräysten kanssa. Suurpelto III-asemakaavan määräykseen lisättiin määräys luiskien ulottumisesta kiinteistön puolelle sekä katukuormien huomioimisesta. Kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen lisättiin määräys mahdollisten sulfidisavien selvittämisestä ja huomioimisesta erillispientalojen korttelialueella (AO), sekä koko kaava-alueella koskeva määräys maanalaisten johtojen huomioimisesta suunnittelussa.

Kaavamuutoksessa Vanhan Lillhemtintien katualuetta on päivitetty katukartan pohjalta. Tien linjaus noudattaa osittain olemassa olevan tiepohjan linjausta. Vanhan Lillhemtintien ratkaisut on suunniteltu 30 km/h nopeusrajoituksen mukaisiksi. Katuyhteydelle on suunniteltu liikenteen rauhoittamistoimenpiteitä ajonopeuksien hillitsemiseksi. Toimenpiteitä ovat esimerkiksi kavennukset ja raskaan liikenteen ajokielto. Vanhan Lillhemtintien pohjoispuolelle on suunniteltu yhdistetty jalankulun ja pyöräilyn yhteys, joka on pääsääntöisesti erotettu ajoradasta.

Kaavamuutoksen yhteydessä on selvitetty läpiajolle avaamisen vaikutuksia Maakirjantien alueen asukkaiden turvallisuuteen ja elinoloihin. Jalankulun ja pyöräilyn ylitysjärjestelyjä on arvioitu suunnittelussa, ja Maakirjantien länsiosaan sekä Vanhalle Lillhemtintielle on esitetty muutoksia kadun ylitysjärjestelyihin. Kaavamuutoksen yhteydessä alueelle on laadittu meluselvitys sekä tarkasteltu HSY:n ilmanlaatuvohykkeiden asumisen suosituksetäisyyksien täyttymistä. Molemmissa ohjearvot ja suosituksetäisyydet täyttyvät alueella.

Selvitykset ja suunnitelmat

Kaavamuutosalueelle on laadittu liikennesuunnitelma (Sitowise, 28.9.2023), jonka pohjalta katukartta on tehty. Katukartta toimii pohjana alueen jatkosuunnittelulle. Alueella on käynnissä kunnallistekniikan yleissuunnitelma (Sitowise). Alueesta on tehty luontolausunto (Luontotieto Keiron Oy, 2023).

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

20/62

Kaupunkisuunnittelulautakunta

§ 5

17.01.2024

Kaupunkisuunnittelulautakunta

§ 89

05.06.2024

Kaupunginhallitus

§ 180

12.08.2024

Perittävät maksut

Kaavahankkeesta ei peritä kaavoitus- ja kuulutuskustannuksia. Kaupunginhallitus päätti kaavan vireilletulosta. Kaavamuutos sijoittuu Espoon kaupungin omistamille maille.

Hyväksyminen

Maankäyttö- ja rakennuslain 52 §:n mukaan asemakaavan muutoksen hyväksyy valtuusto.

Jatkokäsittely

- Ote ja liitteet valtuuston päätöksestä: Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ELY,
- Tieto valtuuston hyväksymispäätöksestä niille viranomaisille, kunnan jäsenille ja muistutuksen tehneille, jotka ovat MRA 94 §:n mukaan sitä pyytäneet.

Täytäntöönpanokirje, kun kaava on lainvoimainen:

- Uudenmaan ELY
- Uudenmaan liitto.

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 05.06.2024 § 89

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkisuunnittelujohtaja Hokkanen Torsti

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1

yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot, kannanotot ja muistutukset on annettu Vanhan Lillhementien asemakaavan muutosehdotuksesta, alue 330602,

2

hyväksyy esitettäväksi kaupunginhallitukselle 17.1.2024 päivätyn ja 5.6.2024 muutetun Vanha Lillhementie - Gamla Lillhemtvägen asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 7493, 21. kaupunginosa Henttaa, alue 330602.

Käsittely

Keskustelun aikana Nevanlinna Finströmin kannattamana teki seuraavan hylkäysehdotuksen: "Lautakunta päättäne hylätä asemakaavan muutosehdotuksen seuraavin perusteluin: Kaupunginhallituksen päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunginhallitus

§ 5
§ 89
§ 180

17.01.2024
05.06.2024
12.08.2024

käynnistää Suurpelto III -asemakaavan muutos Maakirjantien/Vanhan Lillhementintien avaamiseksi kaksisuuntaiselle ajoneuvoliikenteelle ei edusta hyvää päätöksentekokulttuuria. Asemakaava hyväksyttiin valtuustossa vuonna 2016 lainmukaisen asukkaiden kuulemisprosessin jälkeen. Lainvoimaisen asemakaavan mukaisesti Maakirjantien varren asuintalot on rakennettu kiinni tiehen, jonka liikenteen melu- ja värinävaikutukset on arvioitu sen mukaan, että liikenne Henttaan suuntaan on katkaistu. Liikenneselvitysten perusteella Maakirjantien avaamiseen autoilijoille ei ole tarvetta. Maakirjantie/Vanha Lillhementintie on kapea ja mutkikas tie, johon on savisen maapohjan vuoksi mahdoton tehdä hidastetöyssyjä. Tie on aiemmin houkutellut suuriin ylinopeuksiin, ja tien avaaminen vaarantaisi sitä pitkin ja sen yli liikkuvien kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisuuden. Tien avaaminen katkaisisi Suurpellon asemakaavoissa suunnitellun ajoneuvoliikenteeltä vapaan, ulkoilu- ja latureitin sisältävän puistoyhteyden Olarin koululta Keskuspuiston läpi aina Opinmäen koululle asti. Tämä yhteys palvelee suurinta osaa Suurpellon asukkaista. Erityisen huolestuttava on Keskuspuistosta tulevan jyrkän alamäen risteys Vanhan Lillhementintien kanssa. Tien avaaminen heikentäisi Suurpellon viihtyisyyttä sekä koululaisten liikenneturvallisuutta. Tien varteen on lisäksi kaavoitettu tontti uudelle päiväkodille, jonka toteuttamista pidetään kiireellisenä. Läpiajoliikenteen rauhoittaminen tulevan päiväkodin edestä on tärkeää. Kaavaehdotuksen nähtävilläolon aikana saadusta asukaspalautteesta ylivoimainen enemmistö on kaavan hyväksymistä vastustavaa.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu asian hylkäysehdotus, josta on äänestettävä. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestys ehdotuksen, että ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat hylkäysehdotusta äänestävät EI.

Äänestyksessä JAA ääniä tuli 8, EI ääniä 4 ja 1 tyhjä ääni. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan kahdeksalla (8) äänellä neljää (4) vastaan, yhden (1) äänestäessä tyhjää, päättäneen hyväksyä asian esittelijän pohjaehdotuksen mukaisena.

Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin äänestyksen jälkeen.

Nevanlinna jätti päätöksestä eriävän mielipiteen, joka on pöytäkirjan liitteenä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 17.01.2024 § 5

Päätösehdotus

Esittelijä

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunginhallitus

§ 5
§ 89
§ 180

17.01.2024
05.06.2024
12.08.2024

Kaupunkisuunnittelujohtaja Hokkanen Torsti

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1

yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Mielipiteet, kannanotot ja lausunnot on annettu Vanhan Lillhementintien osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavan valmisteluaineistosta, alue 330602,

2

hyväksyy MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 17.1.2023 päivätyn Vanha Lillhementintie - Gamla Lillhemtvägen asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 7493, 21. kaupunginosassa Henttaa, alue 330602,

3

pyytää asemakaavan muutosehdotuksesta tarvittavat lausunnot sekä toimialojen kannanotot.

Käsittely

Keskustelun aikana Nevanlinna Aarnion kannattamana teki seuraavan hylkäysehdotuksen: "Asemakaavan muutosehdotus hylätään seuraavien perusteluin: Kaupunginhallituksen päätös käynnistää Suurpelto III - asemakaavan muutos Maakirjantien/Vanhan Lillhementintien avaamiseksi kaksisuuntaiselle ajoneuvoliikenteelle ei edusta hyvää päätöksentekokulttuuria. Asemakaava hyväksyttiin valtuustossa vuonna 2016 lainmukaisen asukkaiden kuulemisprosessin jälkeen. Lainvoimaisen asemakaavan mukaisesti Maakirjantien varren asuintalot on rakennettu kiinni tiehen, jonka liikenteen melu- ja värinävaikutukset on arvioitu sen mukaan, että liikenne Henttaan suuntaan on katkaistu. Liikenneselvitysten perusteella Maakirjantien avaamiseen autoilijoille ei ole tarvetta. Maakirjantie/Vanha Lillhementintie on kapea ja mutkikas tie, johon on savisen maapohjan vuoksi mahdoton tehdä hidastetöyssyjä. Tie on aiemmin houkuttanut suuriin ylinopeuksiin, ja tien avaaminen vaarantaisi sitä pitkin ja sen yli liikkuvien kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisuuden. Tien avaaminen katkaisisi Suurpellon asemakaavoissa suunnitellun ajoneuvoliikenteeltä vapaan, ulkoilu- ja latureitin sisältävän puistoyhteyden Olarin koululta Keskuspuiston läpi aina Opinmäen koululle asti. Tämä yhteys palvelee suurinta osaa Suurpellon asukkaista. Erityisen huolestuttava on Keskuspuistosta tulevan jyrkän alamäen risteys Vanhan Lillhementintien kanssa. Tien avaaminen heikentäisi Suurpellon viihtyisyyttä sekä koululaisten liikenneturvallisuutta. Tien varteen on lisäksi kaavoitettu tontti uudelle päiväkodille, jonka toteuttamista pidetään kiireellisenä. Läpiajoliikenteen rauhoittaminen tulevan päiväkodin edestä on tärkeää."

Järvinen Kemppi-Virtasen kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen: "Varmistetaan, että kaava on sellainen, ettei se estä

kadun ajoradan suunnittelua ja toteutusta pääsääntöisesti 5,8 metrin levyisenä.”

Puheenjohtaja teki seuraavan lisäysehdotuksen: ”lautakunta järjestää kaavaehdotuksesta informaatio- ja keskustelutilaisuuden ja valitsee siihen puheenjohtajaksi NN:n”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että oli tehty asian hylkäämistä koskeva ehdotus sekä muutosehdotus, ja että asiasta on äänestettävä. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestusehdotuksen, että ensimmäiseksi äänestetään muutosehdotuksesta ja sen jälkeen hylkäysehdotuksesta.

Ensimmäisessä äänestyksessä ne, jotka kannattivat Järvisen muutosehdotusta, äänestivät JAA ja ne, jotka kannattivat muutosehdotuksen hylkäystä, äänestivät EI. Äänestyksessä JAA ääniä tuli 8 ja EI ääniä 5. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan kahdeksalla (8) äänellä viittä (5) vastaan päättäneen hyväksyä muutosehdotuksen.

Toisessa äänestyksessä ne, jotka kannattivat esittelijän pohjaehdotusta, äänestivät JAA ja ne, jotka kannattivat Nevanlinnan hylkäysehdotusta, äänestivät EI. Äänestyksessä JAA ääniä tuli 8 ja EI ääniä 5. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan kahdeksalla (8) äänellä viittä (5) vastaan päättäneen hylätä Nevanlinnan hylkäysehdotuksen.

Lisäksi puheenjohtaja totesi, että asiassa tehty lisäysehdotus tiedotus- ja keskustelutilaisuuden järjestämisestä raukeaa kannattamattomana.

Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Esittelijän ehdotus lautakunnan kokouksessa tekemällä muutoksella hyväksyttiin äänestyksen jälkeen.

Nevanlinna ja Finström jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen, joka on lisätty asian liitteisiin.

Liitteet

1 Äänestyslista § 180

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	24/62
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 5	17.01.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 89	05.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 180	12.08.2024

Oheismateriaali

- 330602 Vanha Lillhementintie kaavaselostus KSL 5.6.2024
- 330602 Vanha Lillhementintie kaavaselostuksen liitteet KSL 5.6.2024
- 330602 Vanha Lillhementintie asemakaava Ksl 5.6.2024

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 181

25/62
12.08.2024

Asianumero 2382/03.00.00/2024

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 181

§ 181

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi lunastuslain muuttamiseksi

Valmistelijat / lisätiedot:
Elfvengren Ilkka
Hakala Katja
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi:

Esitysluonnoksen mukaan lunastettavasta omaisuudesta määrättäisiin käyvän arvon sijaan markkina-arvoa vastaava täysi korvaus. Korvauksen perusteena olevasta arvosta käytettävän termin muuttaminen kansainvälisten arviointistandardien mukaiseksi on johdonmukainen valinta. Kuntien raakamaamarkkinoilla markkina-arvo ja käypä arvo ovat toisiaan vastaavat.

Esitysluonnoksen kompastuskiven muodostaa markkina-arvoon perustuvan täyden lunastuskorvauksen päälle määrättäväksi esitetty 25 prosentin korotus.

Espoon kaupunki esittää lunastuskorvauksen korottamisesta luopumista kuntien vapaaehtoisen maanhankinnan turvaamiseksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Taustaa

Petteri Orpon hallitusohjelmaan sisältyvän kirjausten mukaan lunastuslain korvauserusteet uudistetaan vahvistamalla omaisuudensuojaa oikeusministeriössä vireillä olleessa (OM022:00/2016) hankkeessa toimineen asiantuntija- ja virkamiestyöryhmän (OM 2019:12) ehdotuksen mukaisesti. Lisäksi omaisuudensuojaa vahvistetaan korottamalla voimansiirtolinjojen lunastamisesta maksettavia korvauksia.

Luonnos hallituksen esitykseksi on lausunnolla lausuntopalvelu.fi-palvelussa 16.8.2024 saakka.

Esitysluonnoksen pääasiallinen sisältö

Lakiesitysluonnoksen mukaan lunastuskorvauksen määräämisen perusteita muutettaisiin. Muutoksen jälkeen lunastettavasta omaisuudesta tulisi määrätä käyvän hinnan sijaan markkina-arvoa vastaava täysi korvaus. Esitysluonnoksen tiivistelmän mukaan markkina-arvon määrittäminen voisi perustua nykyistä monipuolisemmin erilaisten arviointimenetelmien hyödyntämiseen. Lisäksi lunastuskorvaukselle esitetään suoritettavaksi 25 %:n suuruinen korotus, asemakaavan arvonleikkautumissännös esitetään kumottavaksi ja asunto- ja elinkeinotakuun soveltamisalaa esitetään laajennettavaksi.

Lunastuskorvaukselle suoritettavan korotuksen perusteena on esitysluonnoksen tiivistelmän mukaan arviointimenetelmiin liittyvät epävarmuustekijät. Korotuksella pyritään varmistamaan lain mukaisen täyden korvauksen toteutuminen.

Lakiuudistuksella tulisi olemaan merkittävä vaikutus kaupungin vapaaehtoiseen maanhankintaan

Espoossa yhdyskuntarakenteen kehittäminen on painottunut yksityisomistuksessa olevien maa-alueiden kaavoittamiseen. Kaavoituksesta aiheutuvan yhdyskuntarakentamisen kustannuksia katetaan maankäyttösopimuksista saatavilla sopimuskorvauksilla. Maankäyttösopimusalueilla toteutetaan jo vireillä olevia kaavahankkeita.

Kaupunki pyrkii hankkimaan pitkän aikavälin tarpeisiin maata vapaaehtoisilla kaupoilla. Espoossa merkittävän osan vapaaehtoisesta maanhankinnasta muodostaa yksityisomistuksessa olevien yleisten alueiden hankkiminen lainvoimaisten asemakaavojen alueilla. Tätä niin kutsuttua puistovelkaa eräännyy maksettavaksi jatkuvasti yksityisten

maanomistajien yhteydenottojen myötä. Keväällä 2024 tehdyn selvityksen mukaan Espoossa on yksityisomistuksessa olevia yleisiä alueita yhteensä noin 266 hehtaaria. Lunastuslain korvausperusteiden uudistusluonnokseen sisältyvä markkina-arvon päälle maksettava 25 prosentin korotus tulisi merkittävästi heikentämään vapaaehtoisen maanhankinnan toteuttamismahdollisuuksia kohtuullisella markkinahintatasolla.

Esitysluonnoksen jälkeisessä tilanteessa valtaosa lakisääteisesti kaupungille hankittavien yleisten alueiden kaupoista tulisi todennäköisesti siirtymään lunastusmenettelyn piiriin tai vaihtoehtoisesti kauppahinnat tulisivat nousemaan huomattavasti. Molemmissa tapauksissa yleisten alueiden toteuttamiseen liittyvät maanhankinnan kulut tulisivat odotettavasti nousemaan vähintään 25 prosenttia nykyisestä.

Esitysluonnoksen mukainen korotus tulisi todennäköisesti lopettamaan vapaaehtoisen maanhankinnan tai aiheuttamaan markkinahintojen jatkuvan ja kiihtyvän nousukierteen. Yleisten alueiden toteuttaminen tulisi oletettavasti hidastumaan maanhankinnan siirtyessä pääosin lunastusmuotoiseksi.

Muita esitysluonnoksen haasteita

Esitysluonnos tulisi muuttamaan ainoastaan lunastuslain mukaisia korvausperusteita. Muun muassa kiinteistönmuodostamislaissa (554/1995) omat korvausten määräytymisperusteensa.

Kaavamuutosalueilla tyypillinen muutos on korttelialueiden järjesteleminen uutta tarvetta vastaaviksi. Usein osa aiemmasta korttelialueesta muuttuu yleiseksi alueeksi ja osa aiemmasta yleisestä alueesta, esimerkiksi katualueesta, muuttuu korttelialueeksi. Kiinteistönmuodostamislaki säätelee rakennuspaikan osien lunastamista eli esimerkin kaavamuutoksen tapauksessa uuden korttelinosan lunastamista. Yleisen alueen lunastaminen perustuu maankäyttö- ja rakennuslakiin (132/1999), jonka mukaan korvaus tulee määrätä lunastuslain mukaisesti. Lunastuslain mukaan lunastuksen tarpeen aiheuttama yritys tulee jättää huomioimatta korvausta määrittäessä, toisin sanoen alueen aiempi käyttötarkoitus määrää korvauksen perusteen. Kiinteistönmuodostamislain mukaan rakennuspaikan osan lunastuksessa tulee määrätä täyttä menetystä vastaava korvaus.

Esitysluonnoksen perusteella yllä kuvatussa kaavamuutostilanteessa yleisestä alueesta jouduttaisiin maksamaan lunastuslain mukaisesti korttelialueen rakennusoikeuden arvo korotettuna 25 prosentilla ja korttelinosan lunastaja sen sijaan maksaisi kiinteistönmuodostamislain korvausperusteiden mukaisesti pelkän korttelialueen rakennusoikeuden arvon. Käytännössä lunastustoimituksessa määrättäisiin samasta menetyksestä kaksi eri hintaa riippuen siitä, kumpaa lakia kulloinkin noudatetaan.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

28/62

Kaupunginhallitus

§ 181

12.08.2024

Esitysluonnoksen mukaan 25 prosentin korotus maksettaisiin koko lunastuskorvaukselle. Lunastuslain mukaan lunastuskorvaus koostuu kohteen- ja haitankorvauksesta sekä vahingonkorvauksesta. Mahdollinen arvioinnin epävarmuus kohdistuu pääosin ensimmäiseen. Vahingonkorvauksen määrä voi sen sijaan olla erittäin tarkka perustuen esimerkiksi vahingoittuneen omaisuuden korjaamisesta esitettyyn laskuun. Korotuksen kohdistuminen kaikkiin lunastuskorvauksen osiin todennäköisesti ylittäisi täyden korvauksen tason varsinkin vahingonkorvauksissa.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 182

29/62
12.08.2024

Asianumero 2479/03.00.00/2024

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 182

§ 182

Espoon lausunto koskien hallituksen esityksen luonnosta ulkomaalaislain muuttamisesta

Valmistelijat / lisätiedot:
Haapalehto Teemu

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus antaa työ- ja elinkeinoministeriölle liitteen mukaisen lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Lahtinen Kajavan kannattamana teki seuraavat muutosehdotukset:

1.
Muutetaan vastaus ensimmäiseen kysymykseen kokonaisuudessaan:
"Kyllä antaa."
2.
Muutetaan vastaus toiseen kysymykseen kokonaisuudessaan: "Kyllä on."
3.
Poistetaan 1., 5. (Hallitus on vienyt..) ja 6. (Suomen väestökehitys..) kappale.
4.
Muutetaan 2. kappaleessa lause: "Työvoiman muutto Suomeen ja Suomessa asuvien maahanmuuttajien työllisyysasteen kohentaminen edelleen ovat Suomen elinvoimaisuuden ja taloudellisen kestävyiden avainkysymyksiä." muotoon: "Yleinen työn tuottavuuden kasvattaminen ja Suomessa asuvien maahanmuuttajien työllisyysasteen kohentaminen edelleen ovat Suomen elinvoimaisuuden ja taloudellisen kestävyiden avainkysymyksiä. "

Lahtinen Kajavan kannattamana teki seuraavan lisäysehdotuksen:

Lisätään seuraavat kappaleet: "Toisaalta on huomioitava, että kokonaiskuva ulkomaalaisten työllisyydessä ei ole kantaväestön tasalla (71,3 %) ja vaihtelee länsimaiden 64,7 %:sta suurten pakolaismaiden 31,4 %:iin. Erityisesti maahanmuuttajanaisten osallistuminen työmarkkinoille on huomattavan alhaisella tasolla. " "Suomen maakuva tänne uraansa suunnittelevien keskuudestaan edistävät turvallisuus ja toimivat palvelut, kun verotuksen ja palkkauksen ristiriita taas lannistaa sitä. On kaikkien etu, että palkalla tulee toimeen ja maahanmuutto hyödyttää julkista taloutta, eikä ole sille rasite."

Cederlöf Partasen kannattamana teki seuraavan lisäysehdotuksen:

Lisätään lausunnon 1. kohtaan seuraava teksti: "Espoon näkemyksen mukaan lakiesityksessä olisi tarkoituksenmukaista luopua kolmen kuukauden rajasta ja pidentää suoja-ajan kestoa, esimerkiksi kuuteen kuukauteen kaikilla aloilla."

Laiho Lahtisen kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen:

Poistetaan muu kuin ensimmäinen virke. "Suomen väestökehityksen tosiasiat ja ennakoidun kehityksen huomioiden hallituksen tulisi tukea työvoiman muuttamista Suomeen ja kiinnittymistä työmarkkinoillemme, ei rajoittaa niitä. Ei ole Suomen etu antaa Suomen ulkopuolelle ja täällä jo asuville maahanmuuttajille sellaista kuvaa, että Suomi kaipaa ja arvostaa nykyisen hallituksen esitysten myötä aiempaa vähemmän maamme ulkopuolelta osaksi yhteiskuntaamme ja työmarkkinoitamme saapuvien ihmisten panosta Suomen tulevaisuuden rakentamisessa" Muutettu esitys: "Suomen väestökehityksen tosiasiat ja ennakoidun kehityksen huomioiden hallituksen tulisi tukea työvoiman muuttamista Suomeen ja kiinnittymistä työmarkkinoillemme"

Kajava Lahtisen kannattamana teki seuraavan hylkäysehdotuksen:

Hylätään kaupungin lausunto kokonaan. Kaupunki ei anna lausuntoa lainkaan.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeavia kannatettuja ehdotuksia, joiden johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 11 äänellä 4 ääntä vastaan hylänneen Lahtisen 1. muutosehdotuksen.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 13 äänellä 2 ääntä vastaan hylänneen Lahtisen 2. muutosehdotuksen.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 9 äänellä 1 ääntä vastaan 1 äänestäessä tyhjää hylänneen Lahtisen 3. muutosehdotuksen.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 13 äänellä 2 ääntä vastaan hylänneen Lahtisen 4. muutosehdotuksen.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 13 äänellä 2 ääntä vastaan hylänneen Lahtisen lisäsehdotuksen.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 8 äänellä 7 ääntä vastaan hyväksyneen Laihon muutosehdotuksen.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 7 äänellä 7 ääntä vastaan 1 äänestäessä tyhjää puheenjohtajan äänen ratkaistaessa hylänneen Cederlöfin muutosehdotuksen.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 13 äänellä 2 ääntä vastaan hylänneen Kajavan hylkäysehdotuksen.

Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus antaa työ- ja elinkeinoministeriölle liitteen mukaisen lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta.

Kajava ilmoitti eriävänä mielipiteenään seuraavaa:

Espoon luonnos lausunnoksi koskien hallituksen esityksen luonnosta ulkomaalaislain muuttamiseksi oli ennen kaupunginhallituksen hyväksymiä muutoksia siihen väritetty sellaisilla arvostelmilla hallitusta kohtaan, ettei sitä voinut pitää asiallisena. Lausunnon poistettiin tämän vuoksi lause ja lähes kokonainen kappale, mutta lausunto olisi tullut kirjoittaa kokonaan uudelta pohjalta luottamuksen palauttamiseksi. Lausunnon olisi tullut keskittyä rakentaviin muutosehdotuksiin todennettaviin faktoihin ja tilastotietoon tukeutuen.

Lahtinen ilmoitti eriävänä mielipiteensä.

Selostus

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt 13.6.2024 (VN/24207/2023) lausuntoa Espoon kaupungilta koskien hallituksen esityksen luonnosta ulkomaalaislain muuttamisesta. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 16.8.2024.

Hallituksen esitysluonnoksessa on kyse hallitusohjelman mukaisesta työperusteisen oleskeluluvan sitomisesta nykyistä vahvemmin työhön siten, että Suomesta on poistuttava, jos henkilön työsuhde loppuu eikä hän ole määräajan kuluessa solminut uutta työsuhdetta. Suoja-aika olisi erityisasiantuntijalla, EU:n sinisen kortin haltijalla, kasvuyrittäjällä, yrityksen yli- ja keskijohdolla sekä ICT-lain tarkoittamalla johtajalla ja asiantuntijalla sekä yli kaksi vuotta maassa työskenneellä työntekijällä kuusi kuukautta. Muille se olisi kolme kuukautta. Hallitusohjelman mukaan laissa lisäksi säädettäisiin, että työnantajan on ilmoitettava työperusteisella oleskeluluvalla Suomessa oleskelevan työsuhteen loppumisesta Maahanmuuttovirastolle sanktion uhalla. Lisäksi hallitusohjelman mukaan mahdollistetaan työnteko-oikeus työperusteisilla oleskeluluvilla samalla alalla sekä aloilla, jotka voidaan aidosti todentaa työvoimapula-alaksi.

Kaupungin lausunto pyydetään kirjaamaan sähköiseen lausuntopalveluun, jossa lausujille esitetään seuraavat kysymykset:

- Ehdotuksen suoja-aika, jona oleskelulupaa ei saisi peruuttaa, kun työntekijä jää työttömäksi: Antaako sääntelyehdotus riittävän pitkän suojaajan etsiä uusi työpaikka?
- Työnantajan ilmoitusvelvollisuus, kun työntekijän työt loppuvat, ja siihen liitettävä sanktion uhka: Onko esitys ilmoittamisen määräajoista 7/10 päivää riittävä?
- Työnteko-oikeuden laajentaminen työvoimapula-aloille ja asetuksenantovaltuutus
- Muuta lausuttavaa esityksestä

Espoon kaupunki yhtyy elinkeinoelämän järjestöjen (Keskuskauppakamari, EK, Palta, Neogames Finland ja Suomen startup-yhteisö) 19.6.2024 antamaan lausuntoon hallituksen esityksen luonnoksesta. Siinä todetaan näin: "Työperusteinen maahanmuutto auttaa paikkaamaan työvoimapulaa eri aloilla ja edistää talouskasvua, innovaatioita ja kilpailukykyä. Työperusteinen maahanmuutto on hyödyllistä niin yksilöille, yrityksille kuin koko yhteiskunnalle. Työhöntulua ja kiinnittymistä Suomeen tulee tukea eikä rajoittaa."

Vuonna 2018 julkaistun Tilastokeskuksen virallisen väestöennusteen mukaan ilman kansainvälistä liikkuvuutta Suomen työikäinen väestö vähenisi vuoteen 2050 mennessä 630 000 hengellä. Ennusteen tekemisen jälkeen huoltosuhteen näkymät ovat heikenneet edelleen. Vuoden 2023 hedelmällisyysluku oli 1,26, mikä on matalin taso historiassa vuoteen 1776 ulottuvassa tarkastelussa. Työvoiman muutto Suomeen ja Suomessa asuvien maahanmuuttajien työllisyysasteen kohentaminen edelleen ovat Suomen elinvoimaisuuden ja taloudellisen kestävyysavainkysymyksiä.

Työllisyyden kasvua ja taloudellista huoltosuhdetta ovat kohentaneet viime vuosina työvoiman kasvanut maahanmuutto Suomeen ja Suomessa asuvien maahanmuuttajien myönteinen työllisyyskehitys. Vuosien 2000–2021 välillä työllisyyden nettokasvusta Suomessa on 113 prosenttia tullut

ulkomaalaistaustaisten työllisyyden kasvusta. Toisin sanoen, tällä vuosituhannella suomalaistaustaisten työllisyys on vähentynyt, minkä taustalla on erityisesti väestön ikääntyminen. Vuosituhannen alun jälkeen tapahtunut työllisyyden kasvu on koostunut yksinomaan muuta väestöä keskimäärin nuorempien maahanmuuttajien työllisyyskasvusta.

Viime vuosien aikana erityisesti suurissa kaupungeissa on työvoiman maahanmuutossa korostunut erityisasiantuntijoiden kasvava määrä ja kasvava osuus uusista tulijoista. Espoossa asui vuonna 2022 työllisiä ulkomaalaistaustaisia Tilastokeskuksen ammattialaluokissa ”johtajat, erityisasiantuntijat ja asiantuntijat” yhteensä 12 713 henkilöä. Tähän ryhmään kuuluvien kaupunkilaisten osuus kasvoi vuosien 2010–2022 aikana 230 prosenttia. Joka viides Suomessa asuva, näihin ammattialaluokkiin kuuluva ulkomaalaistaustainen työllinen on espoolainen. Heidän merkityksensä Suomen ja Espoon elinkeinoelämän menestyksen kannalta kasvaa edelleen ja hallituksen tulisi tukea kaikin keinoin tämän myönteisen kehityksen jatkoa. Päinvastainen linja on herättänyt huolta Suomeen ulkomailta rekrytoitujen työntekijöiden, erityisasiantuntijoiden, tutkijoiden ja tutkinto-opiskelijoiden keskuudessa.

Suomen väestökehityksen tosiasiat ja ennakoidun kehityksen huomioiden hallituksen tulisi tukea työvoiman muuttamista Suomeen ja kiinnittymistä työmarkkinoillemme, ei rajoittaa niitä. Ei ole Suomen etu antaa Suomen ulkopuolelle ja täällä jo asuville maahanmuuttajille sellaista kuvaa, että Suomi kaipaa ja arvostaa nykyisen hallituksen esitysten myötä aiempaa vähemmän maamme ulkopuolelta osaksi yhteiskuntaamme ja työmarkkinoitamme saapuvien ihmisten panosta Suomen tulevaisuuden rakentamisessa.

Mahdollisuus peruuttaa oleskelulupa työsuhteen päättymisen jälkeen on ollut jo nykyinsäädännössä, mutta työnantajalle säädettävän ilmoitusvelvollisuuden kautta sen toimeenpano tiukentuu. Samalla työnantajiin kohdistuva byrokratiasite kasvaa. Tämä on ristiriidassa suhteessa hallitusohjelman yleiseen ja tervetulleeseen pyrkimykseen säätelyn ja byrokratian keventämisestä.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan työntekijöiden työnteko-oikeus laajenee kaikille työvoimapula-aloille. Se on tärkeä parannus nykytilaan. Työvoimapula-aloista säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella kerran vuodessa. Työvoiman kysyntä- ja tarjontatilanteessa esiintyy kuitenkin ajoittain voimakasta vaihtelua Suomen eri alueiden välillä. Tämä alueellinen vaihtelu tulisi huomioida työvoimapula-alojen määrittelyssä.

Päätöshistoria

Liitteet

- 2 Espoon lausunto
- 3 Äänestyslistat § 182

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

34/62

Kaupunginhallitus

§ 182

12.08.2024

Oheismateriaali

- Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle ulkomaalaislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

35/62

Liikuntalautakunta
Kaupunginhallitus

§ 23
§ 183

13.06.2024
12.08.2024

Asianumero 655/12.03.00/2024

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 183

§ 183

Valtuustoaloite maastopyöräilyreittien kartoittamisesta ja mahdollisesta lisäämisestä ja keskuspuiston opastaulujen uusimisesta Espoossa (Kv- asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Forsman Petri
Taskinen Tapio
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Arja Juvosen ym. 26.2.2024 jättämään valtuustoaloitteeseen maastopyöräilyreittien kartoittamisesta ja mahdollisesta lisäämisestä ja keskuspuiston opastaulujen uusimisesta Espoossa sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Arja Juvonen sekä 19 muuta valtuutettua ovat 26.2.2024 jättäneet valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Espoon tulisi kartoittaa alueellisten maastopyöräilyreittien monipuolisuutta ja riittävyyttä sekä ryhtyy tarvittaessa toimiin lisätäkseen niitä. Aloitteella esitetään myös selvitettäväksi Bike Park -tyylisen maastopyöräpuiston mahdollisuutta. Lisäksi ehdotetaan, että Keskuspuiston opastaulut uusitaan niiden kuluneiden merkintöjen vuoksi ja samalla niihin lisätään maastopyöräilyreitille opastavat merkinnät.

Valtuustoaloitteessa todetaan seuraavasti:

Maastopyöräily on suosittu harrastus- ja urheilulaji ja sitä harrastetaan monissa eri ikäryhmissä. Sähkökäyttöiset maastopyörät ovat myös entisestään lisänneet ja innostaneet harrastajia lajin pariin. Maastopyöräily kehittää sen harrastajaa monipuolisesti. Harrastajat liikkuvat metsäisillä poluilla, jossa luonto ja maasto tulevat lähelle ja tutuksi. Suomesta löytyy myös vain pyöräilyyn tarkoitettuja maastopyöräilykeskuksia, kuten esimerkiksi Bike Park Meri-Teijossa, jossa on neljä vaatavuudeltaan eritasoista rataa. Maastopyöräpuistot ovat myös kansainvälisesti kasvava trendi. Maastopyöräily on fyysinen laji, joka lisää harrastajansa voimaa, kestävyyttä, nopeutta, tasapainoa ja teknistä osaamista.

Vastaus aloitteeseen:

Espoossa on kaksi merkittävää maastopyöräreittiä. EKP4,2 on keskuspuiston alueelle sijoittuva reitti, jota on pyritty pitämään myös talviajettavassa kunnossa. Toinen n. 2,5 km mittainen rakennettu ja opastettu reitti on Oittaaan ulkoilualueella. Uudenmaan Virkistysaluealueyhdistys (UUVI) on ottanut vastuun Reitti2000 kehittämisestä, jossa tavoitteena on saada yhtenäinen maastopyöräreitti Luontokeskus Haltiasta Oittaaalle asti. Reitin suunnittelu ja toteutus tapahtuu UUVIn ohjauksessa.

Kuten aloitteessakin mainitaan, maastopyöräily on suosittu harrastus- ja urheilulaji ja sitä harrastetaan monissa eri ikäryhmissä. Tunnistettu on myös turistien kasvava kiinnostus maastopyöräilyä kohtaan. Espoossa on aloitettu suunnittelutyö Keskuspuiston maastopyöräilyolosuhteiden kehittämiseksi. Suunnittelua tulee ohjaamaan kaupungin eri hallintokunnista koostuva työryhmä, joka koostuu eri alojen asiantuntijoista suunnittelun, kaavoituksen, geotekniikan, luonnonsuojelun ja liikunnan osalta. Rakentamisaikatauluun vaikuttaa suunnittelun ja päätöksentekoprosessin pituus. Uusien maastopyöräreittien suunnittelussa huomioidaan aina myös luontoarvot sekä reittien turvallisuus. Myös eri käyttäjäryhmät pyritään ottamaan huomioon mahdollisimman laajasti. Opasteiden toteutus tulee sisällyttämään reittien rakentamiseen.

Suunnitelmien tueksi on haettu parhaita käytäntöjä ja toimintatapoja olemassa olevista pyöräilykeskuksista. Monipuolisia ja helposti saavutettavia maastopyöräilyolosuhteita on näissä pystytty toteuttamaan tiiviiseenkin kaupunkiympäristöön kohtuullisin kustannuksin. Toteuttamisen kustannuksiin ja niihin kuluvaan aikaan vaikuttavat tietenkin rakennettavien olosuhteiden taso. Korkeatasoisesti toteutetut ja hyvin opastetut pyöräilyolosuhteet palvelevat espoolaisten lisäksi myös matkailun vetovoimatekijänä, jolloin myös pyöräilyyn liittyvien oheispalveluiden pitää olla laadukkaita ja kattavia.

Maastopyöräilyn suosion kasvu ja sen tuomat terveyshyödyt ovat merkittäviä tekijöitä, jotka puoltavat reittien kehittämistä ja lisäämistä.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

37/62

Liikuntalautakunta
Kaupunginhallitus

§ 23
§ 183

13.06.2024
12.08.2024

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 13.06.2024 § 23

Päätösehdotus

Esittelijä
Liikuntajohtaja Merra Martti

Liikuntalautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Arja Juvosen ym. 26.2.2024 jättämään valtuustoaloitteeseen maastopyöräilyreittien kartoittamisesta ja mahdollisesta lisäämisestä ja keskuspuiston opastaulujen uusimisesta Espoossa sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Liikuntalautakunta:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite maastopyöräreittien kartoittamisesta ja mahdollisesta lisäämisestä ja keskuspuiston opastaulujen uusimisesta Espoossa

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 184

38/62
12.08.2024

Asianumero 1560/11.01.02/2024

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 184

§ 184

Valtuustoaloite avohakkuiden ja voimakkaiden metsänhoitotoimien estämiseksi Keskuspuistossa (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Salonen Pia
Peippo Tiina
Kare Aleks
Kuusisto-Hjort Paula
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettujen Tiina Elo ja Risto Nevanlinna ym. 22.4.2024 jättämään valtuustoaloitteeseen avohakkuiden ja voimakkaiden metsänhoitotoimien estämiseksi Keskuspuistossa ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuustoaloite

Valtuutetut Tiina Elo ja Risto Nevanlinna yhdessä 23 muun valtuutetun kanssa ovat jättäneet 22.4.2024 valtuustoaloitteen avohakkuiden ja voimakkaiden metsänhoitotoimien estämiseksi Keskuspuistossa. Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupunki selvittää keinot estää avohakkuut ja voimakkaat metsänhoitotoimet Keskuspuiston alueella ja tuo ne viipymättä päätettäväksi, jotta Keskuspuiston metsäalueet voidaan säilyttää mahdollisimman luonnontilaisina virkistyskäyttö huomioiden.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuusto hyväksyi 25.10.2021 Luonnonsuojelun toimenpiteet -hankkeen toimenpideohjelman jatkovalmistelun pohjaksi sekä merkitsi tiedoksi ja esitti huomiotavaksi kaupungin toiminnassa Luonnonsuojelun toimenpiteet -hankkeen selvitykset. Edellä mainitussa ns. LuonTo-ohjelmassa Espoon Keskuspuistoa esitetään luonnonarvopuistoksi (toimenpideohjelman luokka 2. Luonnonarvopuisto - virkistys- ja luontoarvoja yhdistävät keskeiset kokonaisuudet).

Lainaus LuonTo-ohjelman luonnonarvopuistoja koskevasta osuudesta: "Luonnonarvopuistoina ei ole esitetty puhtaasti luonnontilaisia tai sen kaltaisia metsäalueita, vaan nimenomaan alla olevan määritelmän mukaisia ihmistoiminnan ja kaupunkiluonnon arvojen yhdistelmiä."

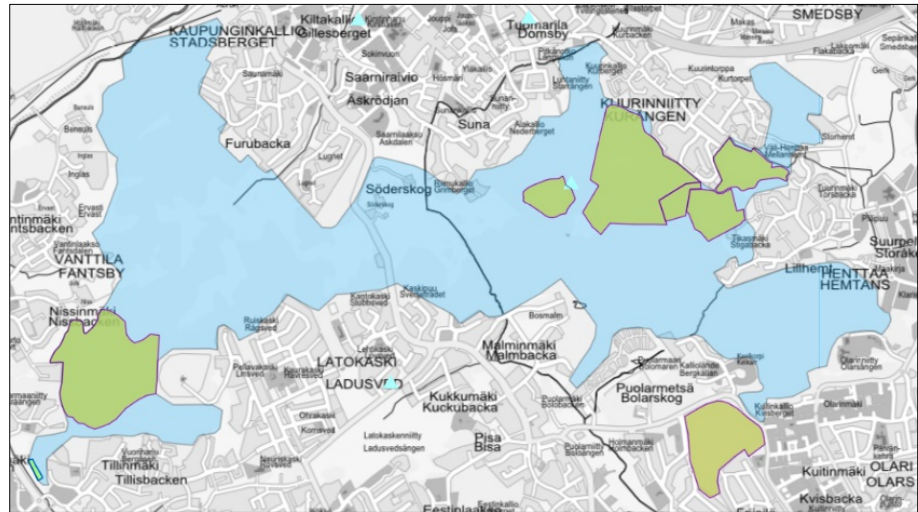
Luonnonarvopuiston määritelmä:

Luonto- ja virkistysarvoiltaan merkittävä, ekologisia ja esteettisiä arvoja sisältävä kokonaisuus. Alueella on luonnontilaisten osien lisäksi monipuolisesti hoidettuja niittyjä, puistomaisia osuuksia, peltoja ja/tai virkistysrakenteita, poikkeustapauksissa myös yksittäisiä rakennuksia ja liikenneväyliä. Eheä, laaja ja sini-viherrakenteeltaan yhtenäinen alue, joka muodostaa toimivia ekologisia yhteyksiä.

LuonTo-ohjelman suosituksissa Keskuspuiston luonto- ja virkistysarvot suositellaan turvattavan kaavoituksella soveltuvin merkinnöin ja määräyksin siten, että ei heikennetä alueiden kokonaisuutta, luonnon monimuotoisuutta tai virkistysarvoja, eikä alueen merkitys ekologisen verkoston osana vähene. Rajaukset ja alueelle soveltuvat toiminnot määritellään tarkemmin kaavoituksen yhteydessä. Kullekin alueelle on tavoitteena tehdä kaupungin oma perustamispäätös.

Keskuspuiston alueella on jo kuusi olemassa olevaa suojelualuetta (yhteensä noin 165 ha). Lisäksi LuonTo-ohjelmassa on osoitettu uuden luonnonsuojelun alueen perustamista Keskuspuiston alueelle. Luonnonsuojelun alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmissa määritellään toimenpiteet, joita alueella saa suorittaa.

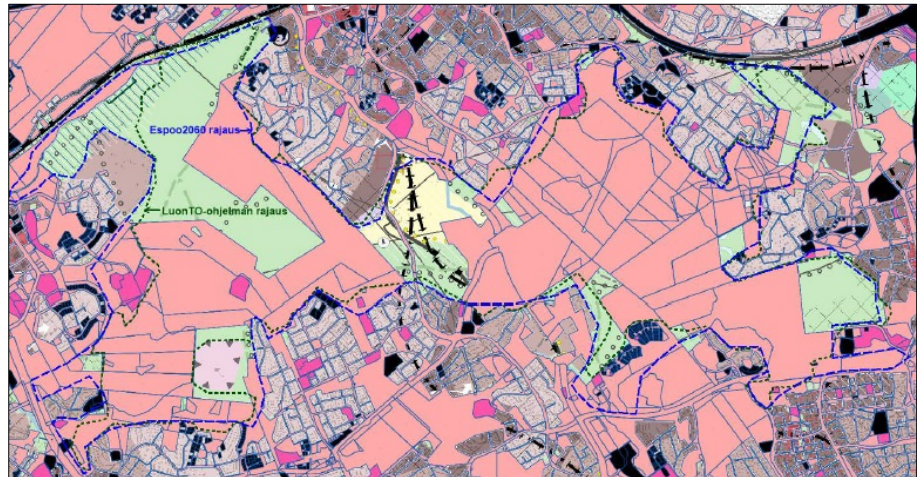
Alla olevassa kuvassa (ei mittakaavaa) on sinisellä Keskuspuiston LuonTo-ohjelman rajausluonnos ja vihreällä värillä on osoitettu olemassa olevat luonnonsuojelun alueet.



Maanomistus

Keskuspuiston pinta-ala on LuonTo-ohjelman rajausluonnoksen mukaan 906,6 ha, josta pääosan omistaa Espoon kaupunki.

Alla on kuva (ei mittakaavaa) Espoon kaupungin maanomistuksesta alueella.



Laajimmat yksityiset maanomistukset sijoittuvat Vantinkorpeen, Söderskogiin sekä Suurpeltoon rajoittuen.

Esityslistan oheismateriaalissa on tarkempi karttaesitys kaupungin maanomistuksesta.

Espoon kaupungin omistuksessa olevien Keskuspuiston metsien hoito sekä luonnon- ja maisemahoidon suunnitelmat

Tekninen lautakunta on hyväksynyt 13.12.2017 Espoon metsien ja niittyjen hoidon toimintamallin, jota sovelletaan kaikkien uusien luonnon- ja

maisemahoidon suunnitelmien sekä vuosittaisten metsätyöohjelmien laadinnassa.

Metsien hoidon toimintamallin mukaisesti kaupungin metsissä pyritään toteuttamaan metsien uudistamista vaiheittain ja pienipiirteisesti, maisemavaikutukset minimoiden.

Metsien uudistaminen tarkoittaa uuden puusukupolven kasvattamista. Espoon kaupungin metsissä yhdistetään ja sovelletaan erilaisia uudistamistapoja siten, että ne ovat biologisesti toimivia ja muodostavat maisemallisesti esteettisen kokonaisuuden.

Lähimetsissä ja ulkoilumetsissä uudistamismenetelmien valinnassa kiinnitetään erityistä huomiota hakkuiden maisemaan sovitamiseen. Siksi uudistamishakkuita tehdään usein siemenpuuhakkuina, kaistale- tai pienaukkohakkuina ja poimintahakkuina.

Avohakkuuta metsän uudistamistapana voidaan käyttää poikkeustapauksissa, esim. vakavassa metsätuhokohteessa tai yksiläjisen, viljellyn metsikön uudistamisessa.

Espoon metsien ja niittyjen hoidon toimintamalli:
https://static.espoo.fi/cdn/ff/YJQAdeZQe1wL7kuKpfsmWyWJN5zftJ6Z-hF_mRVf2WE/1632460987/public/2021-09/Metsien_niittyjen_hoidon_toimintamalli_2017.pdf

Keskuspuistojen osayleiskaavojen alueille on laadittu luonnon- ja maisemahoidon suunnitelma/hoito- ja käyttösuunnitelma.

Luonnon- ja maisemahoidon suunnitelmia löytyy verkosta:
<https://www.espoo.fi/fi/liikunta-ja-luonto/tietoa-luonnosta/metsien-hoito#luonnon-ja-maisemanhoitosuunnitelmat-13698>

Keskuspuisto I osayleiskaavan alueelle on laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma, jota ei ole digitaalisessa muodossa. Suunnitelmaa voi tiedustella kaupungin metsänhoitajalta.

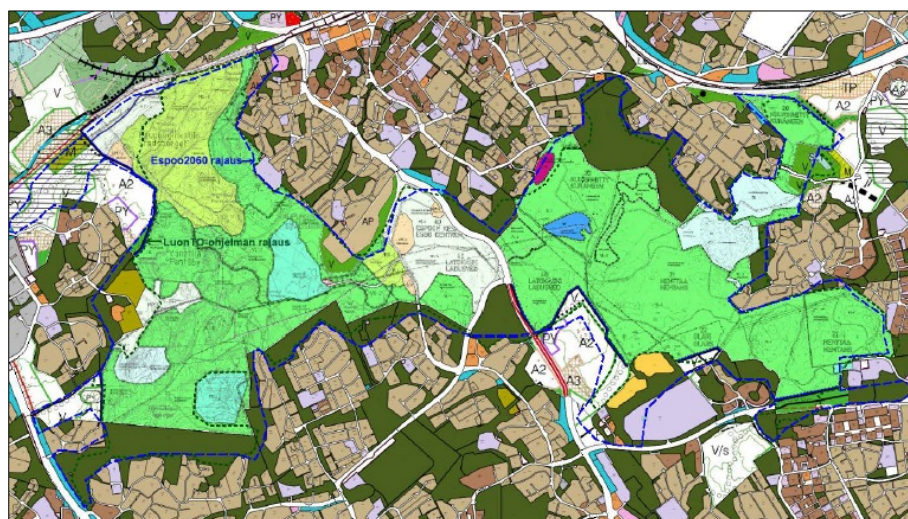
Luonnon- ja maisemahoidon suunnitelmiin liitetään lausunto hakkuiden mahdollisesta maisematyöluvasta tarpeesta.

Voimassa olevat maankäytön suunnitelmat

LuonTo-ohjelmassa Keskuspuiston alueeksi rajatulla alueella on pääosin voimassa Keskuspuisto I ja Keskuspuisto II -nimiset osayleiskaavat. Osayleiskaavoissa Keskuspuisto on pääosin osoitettu virkistysalueiksi, mutta myös suojelualueita sekä maa- ja metsätalousalueita on osoitettu.

Osayleiskaavoihin rajautuvia asemakaava-alueiden virkistys- ja puistoalueita on osoitettu vireillä olevan yleiskaavan (Espoon yleiskaava 2060) kaavaluonnoksessa kuuluvaksi Keskuspuiston alueeseen.

Alla on kuva (ei mittakaavaa) Keskuspuiston alueen asema- ja yleiskaavojen yhdistelmästä. Kuvassa on lisäksi LuonTo-ohjelman Keskuspuiston rajausluonnos vihreällä katkoviivalla sekä Espoon yleiskaava 2060 yleiskaavaluonnoksen rajaus sinisellä katkoviivalla.



Esityslistan oheismateriaalissa on tarkempi karttaesitys (asema- ja yleiskaavojen yhdistelmä) alueella voimassa olevista maankäytön suunnitelmista.

Osayleiskaavoissa virkistys- sekä maa- ja metsätalousalueille on kaavamääräyksessä asetettu maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus. Tällöin alueella maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman lupaa (maisematyölupa).

Vain Söderskogin alueelle sijoittuvan maatalousalueen MT/s kaavamääräyksessä ei ole asetettu maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaista toimenpiderajoitusta.

1.1.2017 jälkeen voimaan tulleissa yleiskaavoissa ei enää ole voitu asettaa mainittua toimenpiderajoitusta maa- ja metsätalousalueelle koskemaan puiden kaatamista (maakäyttö- ja rakennuslain muutos 21.4.2017/230).

Vireillä oleva Espoon yleiskaava 2060

Kaupunginhallitus päätti 13.5.2024 asettaa nähtäville koko kaupungin käsittävän yleiskaavan (Espoon yleiskaava 2060) kaavaluonnoksen, jossa Keskuspuisto on rajattu omalla merkinnällään

Yleiskaavaluonnos on nähtävillä 3.6.-3.9.2024.

Pääosa Keskuspuistosta on osoitettu yleiskaavaluonnoksessa virkistysalueeksi, mutta alueella sijaitsee myös luonnonsuojelualueita, avoimen maisematilan elinkeinoalueita, yhdyskuntateknisen huollon alueita sekä ryhmä- ja siirtolapuutarhojen alue.

Alla on kuva (ei mittakaavaa) Espoon yleiskaava 2060 kaavaluonnoksesta Keskuspuiston kohdalta.



Kaupunginhallitus päätti 13.5.2024 yleiskaavakäsittelyn yhteydessä seuraavaa: Nähtävillä olon aikana selvitetään ja lisätään kaavamääräyksiin kirjaukset, joilla avohakkuut voidaan ehkäistä luonto- ja virkistysarvoiltaan tärkeimmiltä alueilta.

Maisematyö lupa ja sen edellytykset (maankäyttö- ja rakennuslaki 140 §) sekä korvaukset

Alueella, jolla on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus maisemaa muuttava puunkaato (metsänhakkuu) edellyttää maisematyölupaa.

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai yleiskaava, maisematyö lupa on myönnettävä, jollei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Jos lupa muuhun toimenpiteeseen (esimerkiksi metsänhakkuu) mainituilla alueilla evätään eikä maanomistaja sen vuoksi voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen maataan, hänellä on oikeus saada kunnalta tai, jos alue on tarkoitettu tai osoitettu valtion tarpeisiin, tältä korvaus vahingosta, joka hänelle siitä aiheutuu.

Säännöksessä tarkoitettujen haitallisten seurauksien tulee olla luonteeltaan pysyviä tai ainakin vaikutuksiltaan pitkäaikaisia. Turmeltumisen osalta edellytetään, että negatiivinen muutos on selvästi havaittavissa eikä kaupunki- tai maisemakuva enää palaudu.

Mikäli maisematyöluupa metsänhakkuihin hylätään kokonaan, on maanomistajalla mahdollisuus hakea korvausta menetetyistä hakkutuloista. Korvausta haetaan Maanmittauslaitokselta, joka korvaustoimituksessa määrää korvauksen suuruuden ja korvausvelvollisen. Esimerkkinä korvauksen tasosta, vuonna 2021 päättyneessä korvaustoimituksessa arvioitiin hakkuita koskevan maisematyöluuvan hylkäämisestä 1,1 ha:n suuruisen hakkuukypsän kuusikon puuston arvoksi 23000-25000 euroa.

Metsälaki

Yleiskaavojen virkistysalueilla sekä maa- ja metsätalousalueilla on voimassa metsälaki, jota sovelletaan täysmääräisesti. Metsälaki ei edellytä maanomistajaa ryhtymään metsänhakkuihin. Metsälaki asettaa uudistushakkuiden jälkeen uudistamisvelvoitteen ja kasvatushakkuissa kasvatuskelpoisen puuston vähimmäismäärän.

Metsälaki 5 a §: Uudistushakkuun (esim. avohakkuu) päättymisestä seuraa metsän uudistamisvelvoite. Uudistushakkuu katsotaan päättyneeksi, kun puunkorjuun seurauksena käsittelyalueelle on syntynyt yli 0,3 hehtaarin avoin alue. Uudistamisvelvoite täyttyy, kun alueelle on saatu taimikko siten kuin 8 §:ssä säädetään.

Nykyiset metsänhoidon suositukset ohjeistavat aikaisempaa enemmän ottamaan huomioon hakkuiden maisemalliset ja muut vaikutukset erityisesti taajamien lievealueilla.

Lakialoite avohakkuiden lopettamiseksi valtion mailla (KAA 9/2019 vp)

Kansalaisaloitteessa esitettiin metsälain ja metsähallituksesta annetun lain muuttamista siten, että valtion omistamilla alueilla ei jatkossa olisi pääsääntöisesti sallittua suorittaa metsälaissa tarkoitettuja uudistushakkuita. Käytännössä muutos tarkoittaisi siirtymistä avohakkuista ja voimaperäisistä kasvatushakkuista jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen menetelmiin.

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta käsitteli 49 asiantuntijalausuntoa. Eduskunta hylkäsi kansalaisaloitteessa esitetyt lakiehdotukset, hyväksyi mietintöön sisältyvät lausumaehdotukset ja päätti asian käsittelyn 25.11.2021.

Lisätietoja kansalaisaloitteen käsittelystä:

https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/CAA_9+2019.aspx

Maa-alueen määräaikainen rauhoittaminen (METSO-ohjelma)

Maanomistajalla on mahdollisuus tarjota aluettaan rauhoitettavaksi osana METSO-ohjelmaa. Aloite rauhoittamiselle voi tulla myös ELY-keskukselta, esimerkiksi liito-oravakohteen suojelemiseksi.

Mikäli alue täyttää suojelun edellytykset, ELY-keskus solmii maanomistajan kanssa sopimuksen alueen suojelusta ja korvauksista. METSO-ohjelmaan valittaville kohteille on yleisiä valintaperusteita sekä elinympäristökohtaisia valintaperusteita.

Yleisiä valintaperusteita ovat monimuotoisuudelle arvokkaat rakennepiirteet kuten lahoppuston runsaus, uhanalaisten lajien esiintymät, kohteen sijainti ja koko sekä palo- ja muut tuhoalueet.

Luonnontieteellisesti laaditut valintaperusteet täyttäviä elinympäristöjä saattavat olla: lehdot, monimuotoisuudelle merkittävät kangasmetsät, monimuotoisuudelle merkittävät suot, vesistöjen lähimetsät, metsäluhdat ja tulvametsät, metsäiset kalliot/jyrkänteet/louhikot, kalkkikallioiden ja ultraemäksisten maiden elinympäristöt, harjujen paahdeympäristöt, puustoiset perinneympäristöt sekä maankohoamisrannikon monimuotoisuuskohteet.

METSO-ohjelman elinympäristökohtaisista valintaperusteista löytyy lisää tietoa:

https://metsonpolku.fi/documents/115183005/124281117/Metso_Tikka_2018_Suomi.pdf/afcc4af9-c8b0-d133-47f3-a9b077db9ffd/Metso_Tikka_2018_Suomi.pdf?t=1655465275803

Hakkuita rajoittavia keinoja

Maisematyöluupa:

Maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus eli maisematyölupapalveloite on harvoja rajoituksia, joilla voidaan ohjata maisemamuutoksia. Maisematyöluvassa voidaan asettaa lupaehtoja hakkuiden suorittamisesta tai rajauksista.

Yleiskaavan suojelumääräys:

Ympäristövaliokunta on todennut mietinnössään (YmVM2/ 2/2017 vp - HE 251/2016 vp) että metsän käsittelyyn liittyviä rajoituksia on edelleen mahdollista asettaa yleiskaavassa suojelumääräyksillä.

Jos jotakin aluetta on esimerkiksi maiseman tai luonnonarvojen takia suojeltava, yleiskaavassa voidaan antaa sitä koskevia tarpeellisia määräyksiä. Suojelumääräykset voivat koskea hyvin erilaisia asioita liittyen kulttuuriympäristön, maiseman tai luonnonympäristön suojeluun. Määräyksillä tulee olla selkeä peruste, ja ne voivat koskea vain rajattuja, suhteellisen pienialaisia alueita. Yleiskaavoissa on siten mahdollista edelleen kaavamääräyksiin rajoittaa esimerkiksi aukkohakkuiden tekemistä maisemasuojeluperusteilla ja virkistyskäytön huomioon ottamiseksi.

Koska yleiskaavan suojelumääräyksiin ei liity lunastus- tai korvausvelvollisuutta, niiden tulee olla maanomistajalle kohtuullisia. Suojelumääräystä ei voida asettaa koskemaan koko Keskuspuiston aluetta.

Maa-alueen ostaminen/lunastaminen kaupungin omistukseen:

Valtuusto on hyväksynyt 12.6.2023 Espoon asumisen ja maankäytön periaatteet, joiden mukaan vapaaehtoinen kauppa on ensisijainen maanhankintakeino.

Lunastamista käytetään viimeisenä keinona, jos vapaaehtoiseen kauppaan ei päästä, mutta tällöin alueen on oltava kaupungin kannalta tärkeä tulevaisuuden asumisen ja työpaikkarakentamisen tai kaavojen toteuttamisen vuoksi.

Yleiskaava-alueelle sijoittuvan maa-alueen, jolle kaupungilla ei ole konkreettista intressiä, lunastaminen ei ole Espoon maapolitiikan mukaista. Asemakaavoittamattoman maan lunastaminen edellyttää lisäksi ympäristöministeriön lunastuslupaa.

Muut keinot:

Muita keinoja hakkuiden rajoittamiseksi on muun ohella alueen kaavoittaminen suojelualueeksi, mutta suojelualueella virkistyskäytön kehittämismahdollisuudet ovat hyvin rajoitetut.

Johtopäätöksiä:

Suosittelava keino on maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaisen toimenpiderajoituksen asettaminen/säilyttäminen laadittavana olevan Espoon yleiskaava 2060:n kaavamääräyksissä.

Yleiskaavassa voidaan osoittaa pienialaisia alueita (esimerkiksi luomerkinnällä), joilla metsän käsittelyä rajoitetaan suojelumääräyksellä. Rajoitusten tulee olla maanomistajalle kohtuullisia.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

47/62

Kaupunginhallitus

§ 184

12.08.2024

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite oheismateriaali - karttaesitykset
- Valtuustoaloite avohakkuiden ja voimakkaiden metsänhoitotoimien estämiseksi Keskuspuistossa

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 185

48/62
12.08.2024

Asianumero 326/11.01.02/2024

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 185

§ 185

Valtuustoaloite mahdollisuudesta perustaa biodiversiteettipuisto (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kuusisto-Hjort Paula

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Auli Üllen, Risto Nevalinnan ja muiden 29.1.2024 jättämään valtuustoaloitteeseen biodiversiteettipuiston perustamisesta Espooseen sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuustoaloite

Auli Ülle ja Risto Nevalinna sekä 24 muuta valtuutettua ovat jättäneet 29.1.2024 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Espoo selvittää mahdollisuudet biodiversiteettipuiston perustamiseen ja etsii sille soveltuvia luontokohteita.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Biodiversiteettipuisto on konsepti, jolla pyritään luomaan uusia luonnon monimuotoisuuskohteita ihmisen toiminnan heikentämille alueille. Biodiversiteettipuiston pääideana on kehittää uusia tapoja luonnon monimuotoisuuden parantamisen ja harvinaisten ja uhanalaisten eliölajien vaalimiseen muun muassa luomalla ja hoitamalla uuselinympäristöjä sekä ennallistamalla luontoa. Puistot sisältävät monipuolisesti erilaisia ekologisia aiheita ja osa-alueita. Biodiversiteettipuistot perustetaan tyypillisesti

ihmistoiminnan aiemmin hyvin voimakkaasti muokkaamille alueille, kuten käytöstä poistuneille teollisuusalueille tai maa-ainesten ottoalueille.

Turun Skanssiin entiselle soranottoalueelle on perustettu Suomen ensimmäinen biodiversiteettipuisto, joka toimii pilottialueena luonnon monimuotoisuuden vaalimisen menetelmien kehittämisessä. Puistoon on perustettu 21 erilaista luonnonhoidon vyöhykettä, joilla pyritään tukemaan erilaisten elinympäristöjen muodostumista paahderinteistä kosteikkoihin ja kalkkiketoihin. Toimenpiteiden toteutuksen kustannusarvio kymmenelle vuodelle on noin 450 000 euroa. Biodiversiteettipuiston kehittämiseen on saatu rahoitusta lähes 4 miljoonaa euroa, ja hankkeessa on useita kumppaneita mukaan lukien tutkimus- ja oppilaitoksia.

Espoo-tarinan mukaisesti kaupunki laatii tiekartan luonnon monimuotoisuuden elpymiseksi ja kokonaisuheikentymättömyyden saavuttamiseksi vuoteen 2035 mennessä. Tiekartan laatimiseksi on käynnistetty Luontoviisas Espoo -työ, ja tiekartta on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2024 aikana. Tiekartassa nostetaan esiin parhaat käytettävissä olevat keinot luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja lisäämiseen kasvavassa kaupungissa. Luonnon monimuotoisuutta parannetaan ja virkistyskäyttöä kehitetään jo nykyisellään. Käytössä olevat luonnon monimuotoisuuden parantamisen keinot on koottu Luontoviisas Espoon -työn raporttiin ”Espoon käytäntöjä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi”. Tiekarttatyön myötä uusia toimintatapoja otetaan käyttöön ja kehitetään osaksi yksiköiden perustyötä.

Ottamalla luonnon monimuotoisuus huomioon laajasti osana perustyötä saadaan suurempi vaikuttavuus kuin kohdentamalla resurssit yksittäiseen kohteeseen. Turun Skanssin kaltaisen biodiversiteettipuiston perustaminen ja ylläpito olisi iso ja pitkäaikainen prosessi, joka vaatisi erillisen projektiorganisaation ja rahoituksen. Kaupungin suunnittelu-, toteutus- ja ylläpitoresursseja on tarkoituksenmukaista kohdentaa käynnissä olevan Luontoviisas Espoo -työn toteutukseen. Sen yhteydessä seurataan myös muualla toteutettuja esimerkkejä ja sovelletaan niistä saatuja oppeja Espooseen.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite biodiversiteettipuiston perustamisesta Espooseen

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 186

50/62
12.08.2024

Asianumero 654/08.00.00/2024

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 186

§ 186

Valtuustoaloite eri liikennemuotojen hyötyjen huomioimisesta (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kuronen Pauliina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Ari Ampujan ym. 20.2.2024 jättämään valtuustoaloitteeseen eri liikennemuotojen hyötyjen huomioimisesta ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuustoaloite

Ari Ampuja ja 18 muuta valtuutettua ovat jättäneet 20.2.2024 valtuustoaloitteen eri liikennemuotojen hyötyjen huomioimisesta.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa on toivottu, että eri kulkumuotoja arvioitaisiin myös niiden tuottaman hyödyn suhteessa. Aloitteen keskeinen sisältö on, että henkilöautojen tuottamaa hyötyä tulisi tarkastella enemmän. Aloitteessa on myös todettu, että jokainen meistä arvioi omaa ajankäyttöä ja liikkumistarpeita omista lähtökohdistaan ja tämän vuoksi eri liikennemuotojen hyötyjä on arvioitava käyttäjän näkökulmasta.

Yksilön hyöty osana hankearviointia

On täysin totta, että henkilöajoneuvoliikenteen hyödyt tulevat nimenomaan yksilön aikahyödyistä. Jokaiselle Suomessa toteutettavalle suuremmalle liikennehankkeelle laaditaan yhteiskuntataloudelliset hankearviointit. Näissä arvioinneissa huomioidaan sekä yksilön saamat edut että yhteiskunnan, eli kaikkien muiden liikkujien sekä kunnan ja valtion, hyödyt ja haitat. Liikenneväylähankkeiden arvioinnin näkökulma on aina yhteiskuntataloudellinen. Tämä tarkoittaa sitä, että tarkastelun kohteena ovat kaikki hankkeen merkitykselliset vaikutukset riippumatta siitä, mihin ne kohdistuvat ja millaisia ne ovat. Tämä on yleissääntö sekä tarkasteltavien vaikutusten valintaan että vaikutusalueen rajaukseen.

Yksilön saama aikahyöty arvioidaan aikakustannuksen avulla. Aikakustannus muodostuu kuluneen ajan ja ajan arvon tulona. Liikenteessä kuluneelle ajalle määritetty yksikköhinta, esimerkiksi euroa/tunti tai euroa/ajoneuvo. Tätä arvoa käytetään aikakustannuksia laskettaessa. Aikakustannusten yksikköhinnat vaihtelevat matkan tarkoituksen ja kulkutavan mukaan. (Liikenneväylien hankearvioinnin yleisohje, Väylä, 2022)

Muita kuin yksilöön kohdistuvia vaikutuksia ovat mm. vaikutukset liikenteen onnettomuusmääriin, päästöihin ja meluun sekä mahdolliset muut luonnon- tai rakennettuun ympäristöön kohdistuvat vaikutukset. Nämä ovat käyttäjien näkökulmasta ulkoisia vaikutuksia. Julkistalouden alle kuuluvat investointikustannukset, väylien käyttö- ja kunnossapitokustannukset sekä vero- ja maksutulojen muutokset vastaparina käyttäjien vero- ja maksumenojen muutokselle. (Liikenneväylien hankearvioinnin yleisohje, Väylä, 2022)

Tämä yksilön matka-aikasäästön arvo perustuu mahdollisuuteen hyödyntää säästynyt aika työskentelyyn, asiointiin tai vapaa-ajan toimintoihin. Matka-aikasäästön yksikköarvot määritetään kolmelle matkantarkoituserikseen henkilöautolla ja linja-autolla tehdyille matkoille:

- työasiamatkat
- työ- ja koulutusmatkat sekä
- muut vapaa-ajan matkat.

Tämän lisäksi määritetään ajan arvo kuljetulle tavaralle. Henkilöautomatkoilla matka-aikasäästön arvo on jokaisessa matkantarkoituseriksessä sama kuljettajille ja matkustajille. Joukkoliikenteessä matka-aikasäästön arvo on määritetty erikseen kuljettajalle ja matkustajille.

Aikasäästön perusarvo (euroa/henkilö/tunti) määritetään työajan arvon kautta. Työajan arvo perustuu työnantajan keskimääräisiin

palkkakustannuksiin palkan sivukulut mukaan luettuna. Muiden matkantarkoitusr ryhmien matka-aikasäästön arvot johdetaan työajan arvosta suhdeluvuilla, jotka perustuvat ruotsalaiseen empiriaan. (Tie- ja rautatieliikenteen hankearvioinnin yksikköarvot, Väylä, 2022).

Kuva 1. Ajoneuvojen matka-ajan yksikköarvoja. Punaisella vuonna 2022 päivitettyt yksikköarvot. (Tie- ja rautatieliikenteen hankearvioinnin yksikköarvot, Väylä, 2022, Taulukko 5).

Taulukko 5. Kevyen ajoneuvon matka-aikasäästön arvo 2018.

Ajo- neuvo	Arvon peruste	Kuorma hlö/auto	Euroa/ tunti/ hlö	Euroa/ tunti/ /auto
Henkilö- auto	Työasiamatka (5,4 %)	1,07	24,60	26,36
	Työ- tai koulutusmatka (18,1 %)	1,10	7,92	8,64
	Muu vapaa-ajan matka (76,5 %)	1,45	5,37	7,73
	Kaikki matkat	1,34	6,88	9,20
Paketti- auto	Työasiamatka (35,0 %)	1,50	22,87	34,31
	Työ- tai koulutusmatka (30,0 %)	1,60	7,92	12,68
	Muu vapaa-ajan matka (35,0 %)	1,90	5,75	10,21
	Kaikki matkat	1,67	12,26	20,48
Kevyt ajo- neuvo*	Työasiamatka (9,0 %)	1,12	24,39	27,39
	Työ- tai koulutusmatka (19,5 %)	1,15	7,92	9,13
	Muu vapaa-ajan matka (71,5 %)	1,49	5,37	8,03
	Kaikki matkat	1,38	7,58	10,44

*Henkilöautojen suoriteosuus 88 % ja pakettiautojen suoriteosuus 12 %.

Tässä kohtaa mainittakoon, että käytettyjä ajan yksikköarvoja on kritisoitu vahvasti viime vuosina liikennetalouden alalla, sillä ne perustuvat osin myös yksilön ajan arvostukseen, joka on määritelty mainitun empiria lisäksi kyselytutkimuksilla. Näiden perusteella joukkoliikenteen käyttäjän ajan arvo on pienempi kuin henkilöautolla matkustavan henkilön. Liikennemuotoja ei siis käsitellä tasapuolisesti nykyisillä laskentamenetelmillä eikä valtakunnallisten ja globaaleiden tavoitteiden mukaan. Laskentamenetelmät eivät siis tue hankkeiden tavoitteita, jotka yleensä tukevat henkilöautoliikenteen matkojen määrien laskemista ja kestävien kulkumuotojen matkamäärien lisäämistä.

Osaamme siis nykypäivänä arvottaa jo melko hyvin henkilöautoliikenteen ajan arvoa, jonka takia se saa jopa liian suuria painoarvoja laskennallisilla menetelmillä mitattuna, mutta hankearvioinnit jättävät edelleen huomiotta paljon ulkoisvaikutuksia eli haittoja, joita henkilöautoliikenne aiheuttaa. Onnettomuuksien väheneminen osataan muuttaa melko hyvin rahalliseen muotoon määrittelemällä yksilön elämälle arvo. Onnettomuuskustannukset kuvaavat tieliikenneonnettomuuksien taloudellisia seuraamuksia. Onnettomuuskustannukset muodostuvat reaalityökaluista kustannuksista ja yksilön hyvinvoinnin menetyksestä. Yksikköarvojen määrittäminen tehdään reaalityökaluista kustannusten inventointina.

Inhimillisen hyvinvoinnin menetykset on arvoitettu Suomessa tehdyn maksuhalukkuusselvityksen perusteella. Myös päästöjä mallineetaan saman kaltaisilla laskelmin kuin muita ympäristövaikutuksia, kuten melua. (Tie- ja rautatieliikenteen hankearvioinnin yksikköarvot, Väylä, 2022)

Kuva 2. Onnettomuuskustannuksien rahalliset arvot (Tie- ja rautatieliikenteen hankearvioinnin yksikköarvot, Väylä, 2022, Taulukko 9).

Taulukko 9. Henkilövahinkojen ja eri onnettomuustyyppien yksikköarvot 2018.

Henkilövahinkojen yksikköarvot	Euroa
Kuolema	2 564 500
Vakava loukkaantuminen	1 269 100
Lievä loukkaantuminen	76 500
Onnettomuustyyppikohtaiset yksikköarvot	Euroa
Kuolemaan johtanut onnettomuus keskimäärin	3 019 100
Vakavaan loukkaantumiseen johtanut onnettomuus keskimäärin	1 401 900
Lievään loukkaantumiseen johtanut onnettomuus keskimäärin	102 800
Henkilövahinko-onnettomuus keskimäärin	412 500

Henkilöautoliikenteen haitat, joita ei lasketa hankearvioinneissa

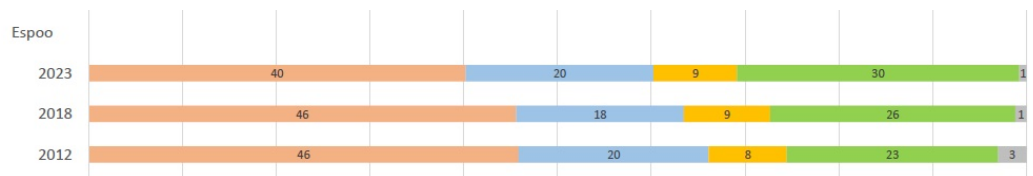
kestävillä kulkutavoilla, erityisesti kävelyllä ja pyöräilyllä on lukuisia hyötyjä sekä yksilölle että yhteiskunnalle. Sen takia jokainen Euroopan maa onkin sitoutunut näiden kulkumuotojen edistämiseen. LVM:n kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmalla halutaan parantaa kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä suomalaisissa kunnissa sekä tukea liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja kansanterveyden parantamista Suomessa.

Edistämishjelmassa kävelyn ja pyöräilyn vuoden 2030 tavoitteeksi asetetaan 30 % matkamäärien kasvu. Tavoite on sama kuin kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa. Kansantalouden näkökulmasta tavoitteena on ns. plussavisio: liikenteen päästöjen, liikennekuolemien ja liikenneonnettomuuksien vähentämisellä yhdessä kansanterveyden kohentamisen kanssa haetaan yhteiskunnalle miljardien eurojen säästöjä. Energia- ja ilmastostrategiassa asetettiin tavoitteeksi myös henkilöautoliikenteen kasvun taittaminen kaupunkiseuduilla. Henkilöautoliikenteen sijaan kaupunkiliikenteessä, sen suunnittelussa ja rahoituksessa tulisi keskittyä ns. kestävien kulkumuotojen suosimiseen. (Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, LVM, 2018).

Pitää myös muistaa, ettei henkilöautoliikenne ole enemmistön pääasiallinen kulkumuoto edes Espoon kaltaisessa hieman hajaantuneen kaupunkirakenteen omaavassa kaupungissa. Uusimassa HSL:n liikkumistutkimuksessa henkilöautoliikenteen osuus syksyn arkivuorokauden matkoilla oli enää 40 %, mikä on todella hyvä parannus edellisen tutkimuksen tilanteeseen. Joten suosimalla pelkästään henkilöautoliikennettä käytännössä heikennetään suurimman osan (60 %) Espoon asukkaiden liikkumistarpeita. Täytyy nimittäin muistaa, ettei kaikkia

kulkumuotoja voida ikinä edistää tasapuolisesti, sillä rajatussa kaupunkitilassa jokainen tehty ratkaisu on aina enemmän tai vähemmän toiselta kulkumuodolta pois.

Kuva 3. HSL, liikkumistutkimus 2023.



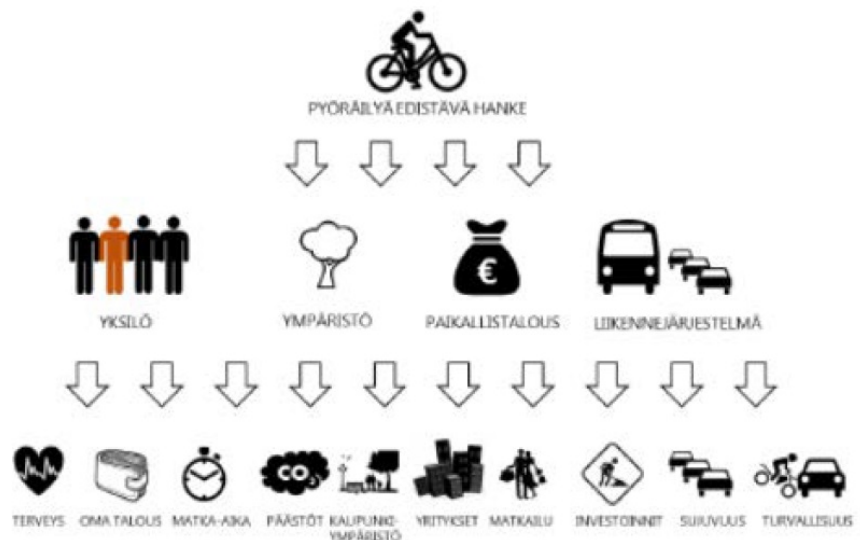
Kävely ja pyöräily ovat liikenteessä henkilöliikennesuoritteeseen suhteutettuna turvattomampia kulkutapoja kuin esimerkiksi autoilu. Pyöräilyn lisääminen voi sen vuoksi aluksi heikentää kokonaisliikenneturvallisuutta, mutta vaikutus riippuu voimakkaasti siitä, millaisille väylille pyöräilyn kasvu ohjautuu. Lisäksi on huomattava, että pyöräilyn turvallisuus paranee, kun pyörämatkojen osuus kaikista matkoista kasvaa ja autoilijat oppivat ottamaan myös pyöräilijät huomioon osana liikennejärjestelmää. Esimerkiksi Alankomaissa pyöräilyn suorite henkilöä kohti on yli kolminkertainen Suomeen nähden ja kuolemanriski puolet Suomen tasosta. Vastaava ilmiö on havaittu myös kävelyssä. (Kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelma, LVM, 2018)

Fyysisen aktiivisuuden puute on noussut 2000-luvulla merkittävimpien terveyttä vaarantavien riskitekijöiden joukkoon. WHO arvioi liikkumattomuuden aiheuttavan globaalisti 4-5 miljoonaa kuolemaa vuosittain. Fyysisen aktiivisuuden puute on tuplasti yleisempää korkeamman tulotason maissa verrattuna matalamman tulotason maihin. (Physical activity, WHO). Elinympäristöt ja arjen käytännöt ovat yhteiskunnallisen kehityksen myötä vähentäneet tarvetta liikkua, tehdä työtä ja hankkia ravintoa lihasvoimin. Kävelyn ja pyöräilyn taloudellisten hyötyjen laskentaan on Maailman terveysjärjestön WHO:n toimesta kehitetty ns. HEAT -menetelmä. Kävelyn ja pyöräilyn lisäämistä tukevat toimenpiteet ovat osoittautuneet erittäin kustannustehokkaiksi keinoiksi lisätä terveyden ja fyysisen toimintakyvyn kannalta välttämätöntä fyysistä aktiivisuutta, jonka puute lisää kroonisia sairauksia ja vähentää väestön terveiden elinvuosien määrää ja aiheuttaa inhimillistä haittaa. Valtakunnallisesti on laskettu, että kävelyn lisääminen Suomessa 20 prosentilla tuottaisi yhteensä 3,3 miljardin euron ja pyöräilyn lisääminen 1,1 miljardin euron arvosta terveyshyötyjä. Liikunnan puute näkyy miljardiluokan suorina ja epäsuorina kansantaloudellisina kustannuksina, kuten sairaanhoitomenoina, tuottavuuden laskuna, työkyvyttömyytenä sekä jopa ennenaikaisina kuolemantapauksina. Potentiaalia on olemassa, sillä henkilöautolla tehtävien matkojen osuus nousee merkittävästi jo 1–2 kilometrin mittaisilla matkoilla, joilla olisi paljon potentiaalia kävelyn ja

pyöräilyn lisäämiseen. Yhteiskunnan kustannukset pienenevät myös, kun pysäköintitilan ja autoväylien tarve vähenee. Lisäksi kävely ja pyöräily ovat halpoja liikkumismuotoja sekä käyttäjälleen että yhteiskunnalle. (Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, LVM, 2018)

Maailman terveysjärjestö on laatinut laajan selvityksen terveysvaikutuksista, joita kestävien kulkutapojen käyttö yksilölle aiheuttaa. Lisäämällä arkiliikuntaa myös lasten ja nuorten terveydellisten ongelmien havaittiin vähentyvän. (Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, LVM, 2018)

Kuva 4. Pyöräilyä edistävien hankkeiden vaikutusketjut, alkuperäinen lähde WHO. (Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, LVM, 2018, s. 11)



Kuva 3. Pyöräilyn edistämisen vaikutusketjut

Kävelyn ja pyöräily edistäminen parantavat merkittävästi koko liikennejärjestelmän toimivuutta. Niiden lisäämisellä voidaan vähentää autoliikenteen ruuhkia ja parantaa koko liikennejärjestelmän sujuvuutta. Kävely ja pyöräily ovat tärkeä osa joukkoliikenteen matkaketjuja. Joukkoliikenteen toimivuus paranee, jos matkaketjujen kaikki osat muodostavat järkevän kokonaisuuden. Nopeampi ja sujuvampi joukkoliikenne lisää sen käyttöä ja näin alentaa joukkoliikenteen järjestämisestä syntyviä kustannuksia.

Toimintojen saatavuus myös jalan ja pyörällä edistää tasa-arvoa. Koetun turvallisuuden tunteen lisääntyminen lisää erityisesti lasten ja vanhusten liikkumismahdollisuuksia. Pyöräilyn määrän riittävä lisääntyminen vähentää autojen ja pyörien välisten onnettomuuksien todennäköisyyttä. Kävely- ja pyöräilyolosuhteiden kehittäminen turvallisemmiksi vähentää liukastumis-

ja kaatumistapaturmia sekä muita kävelyn ja pyöräilyn onnettomuuksia. Ympäristön laatuun kiinnitetään usein enemmän huomiota kävelyn ja pyöräilyn lisääntyessä. Viihtyisä ympäristö taas kannustaa kävelyn ja pyöräilyyn. Asuinympäristön jalkakäytävät ja pyörätiet ovat paitsi liikenne-, myös liikuntapaikkoja.

Paitsi kaupungin imagoa sekä asukkaiden viihtyvyyttä, kävelykeskustojen ja -katujen lisääminen edistää alueiden liike-elämää. Tutkimusten mukaan kävellen ja pyörällä liikkuvat ihmiset tekevät paljon pieniä ostoksia ja pitävät keskustat elinvoimaisina. Hyvät kävely-ympäristöt ovat suosittuja kauppapaikkoja. Kävelyn ja pyöräilyn ehdoilla rakennettuun ympäristöön mahtuu enemmän kuluttajia. (Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, LVM, 2018).

Paitsi yhteiskunnalle, kävely ja pyöräily ovat edullisia kulkumuotoja kaikille liikkujille. Jalankulun ja pyöräilyn lisääminen työmatkoilla ja asiointimatkoilla vähentää auton käytön tarvetta, mikä mahdollistaa esimerkiksi ns. kakkosautosta luopumisen. Tämä antaa kotitalouksille enemmän taloudellista liikkumavaraa. (Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, LVM, 2018)

Kävelyllä ja pyöräilyllä on siis yhteiskunnan lisäksi valtavasti hyötyä yksilölle verrattuna henkilöautossa kulutettuun aikaan. Liikennevirasto on yhdessä eri asiantuntijatahojen ja järjestöjen kanssa laatinut raportin Kävelyn ja pyöräilyn terveysvaikutusten taloudellinen arviointi. Julkaisu on suomennos raportista "Health economic assessment tools (HEAT) for walking and for cycling, Methodoly and user guide, ECONOMIC ASSESSMENT OF TRANSPORT INFRASTRUCTURE AND POLICIES". Kyseisiä laskentamenetelmiä tulisi käyttää enemmän myös Espoossa, kun arvioidaan erilaisten liikennehankkeiden vaikutuksia. (Kävelyn ja pyöräilyn terveysvaikutusten taloudellinen arviointi, alkuperäinen julkaisu WHO, 2013).

Liikenneköyhyys

Viime vuosina on alettu puhua myös liikenneköyhyydestä. Tällä tarkoitetaan sitä, ettei ihmisellä ole mahdollisuutta liikkua arjessaan kohtuullisella vaivalla, kohtuullisilla kustannuksilla ja kohtuullisessa ajassa. Tampereen yliopiston professori Heikki Liimatainen on tutkinut liikenneköyhyyden käsitettä. Hän toteaa, että tärkeintä sen poistamiseksi on joukkoliikenteen palvelutason kehittäminen. Tällöin voidaan puhua sosiaalisesti kestävästä liikennejärjestelmästä, sillä joukkoliikennepalvelujen parantaminen vähentää sekä liikkumis- että saavutettavuusköyhyyttä. (Kun liikenne aiheuttaa köyhyyttä, Suomen Tieyhdistyksen julkaisu).

Liikenne liikkumisen edistäjänä

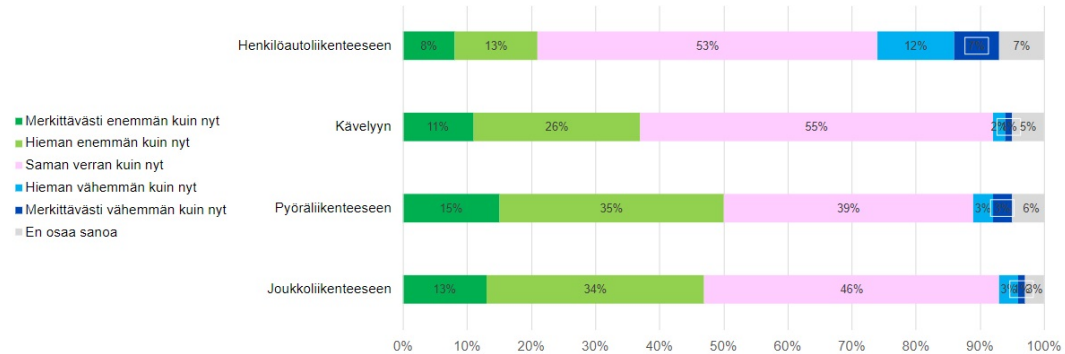
Kävelyn ja pyöräilyn edistämisen keinot tunnetaan jo melko hyvin. Näitä keinoja ovat laadukkaat reitit ja olosuhteet, kävelyn ja pyöräilyn ensisijaisuus reitti suunnittelussa sekä erilaiset autoilun rajoittamiseen tähtäävät toimet. Nyky-yhteiskuntamme on kuitenkin rakentunut lähes kaikilla tasoilla (asuminen, työssäkäynti ja asiointi) henkilöauton varaan. Autoilu on yksilön tasolla hyvin usein helpoin valinta liikkumiselle. Kävelyn ja pyöräilyn laajamittainen edistäminen vaatii merkittävää ajatustottumusten ja asenteiden muutosta pois autoilun ensisijaisuudesta. Keskeisenä haasteena on, että erityisesti päätöksenteossa (toisinaan myös suunnittelussa) ennakoidaan voimakkaiden sidosryhmien vastustavan lieviäkin autoilua rajoittavia toimia, mikä haittaa kävelyn ja pyöräilyn nostamista ensisijaisiksi kulkumuodoiksi myös tiiviillä kaupunkiseuduilla ja johtaa varovaisiin kävelyn ja pyöräilyn edistämisen ratkaisuihin. Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen kuitenkin edellyttäisi nykyistä rohkeampia ratkaisuja. (Valtionhallinto liikunnan ja liikkumisen edistäjänä 2019–2023, Liikenne- ja viestintäministeriö, 2023)

Toisaalta nykyään on positiivista, että joukkoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi näyttäisi olevan kasvava väestön tuki. Edistettäessä hyvää kävely-ympäristöä edistetään myös esteetöntä liikkumista. Esteettömyyteen on tärkeä panostaa, sillä erilaiseen liikkumiseen ja matkaketjuihin liittyy merkittäviä saavutettavuuspuutteita. Näillä puutteilla on vaikutuksia erityistä tukea tarvitsevien väestöryhmien mahdollisuuksiin liikkua ja harrastaa liikuntaa. (Valtionhallinto liikunnan ja liikkumisen edistäjänä 2019–2023, Liikenne- ja viestintäministeriö, 2023)

Pääkaupunkiseudun MAL-barometrin mukaan ihmisten asumisviihtyvyyden kolmen kärki oli 1. Luonto on lähellä, 2. Lähipalvelut (koulut, kaupat, päiväkotit) kävelyetäisyydellä ja 3. Joukkoliikenteen pysäkki tai asema lähellä. Espoon ja Kauniaisten vastaukset olivat yhdistettyjä, mutta niiden mukaan 2 kohtaa kannatti 67 % vastaajista ja 3. kohtaa 55 %. Saman kyselyn mukaan alueen asukkaat halusivat eniten kaupunkien panostusta joukkoliikenteen, pyöräilyn ja kävelyn järjestelyihin. (MAL seutubarometri, 2021)

Kuva 5. Espoon ja Kauniaisten asukkaiden näkemys eri kulkumuotoihin panostamisen tärkeydestä (MAL seutubarometri, 2021).

Kuinka paljon Espoossa ja Kauniaisissa pitäisi mielestäsi panostaa...



(n = 604)

Lähde: [Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen Seutubarometri 2021](#)

1

Yhteenveto

Yhteenvetona voidaan siis todeta henkilöautoilulla olevan toki hyötyjä yksilön kannalta. Kuitenkin liikennejärjestelmä kytkeytyy todella vahvana kokonaisuutena sekä sosiaalisesti että ekologisesti kestävien kaupunkien että kestäväen yhteiskunnan rakentumiseen. Tällöin tarkastelukehikko ei voi olla vain yksilön suppeassa aikahyödyssä, vaan vaikutuksia tulee tutkia ja tunnistaa huomattavasti laajemmin. Henkilöautoilun nettohyödyt ovat siis negatiiviset sekä yksilölle itselleen, hänen läheisilleen, kaupunkiseuduille ja koko globaalille yhteiskunnalle. Onneksi myös Espoo onkin sitoutunut vahvasti olemaan edelläkävijä kestäväen kaupungin rakentamisessa, joka on terveellinen, turvallinen ja saavutettava kaikille YK:n kestäväen kehityksen yleisohjelman periaatteiden mukaisesti. Ja tässäkin asiassa, kuten kaikessa edistämistyössä kaikki lähtee yksilön asenteiden muuttamisesta. Tämä on hidasta, mutta äärimmäisen kannattavaa.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite Eri liikennemuotojen hyötyjen huomioimisesta

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 187

59/62
12.08.2024

§ 187

Lautakuntien ja jaostojen sekä viranhaltijoiden päätökset

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan seuraaviin päätöksiin:

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 25.7.2024 § 73
Nuorisovaltuuston jäsenten osallistuminen Equality Stop -
yhdenvertaisuustapahtumaan 10.-11.8.2024 Gdanskissa Puolassa

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat) 1.8.2024 § 74
Edustajan nimeäminen kuuden suurimman kaupungin
luottamushenkilöjohdon tapaamiseen

Kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja (Talousasiat) 7.8.2024 § 8
Avustuksen myöntäminen Espoon Lautamiehet ry:lle

Lakiasianjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 8.8.2024 § 32
Helmet-kirjastojen kotimaisten digitaalisten lehtien palvelun hankinta
asiakkaiden käyttöön, optiokauden käyttöönotto 17.6.2024 – 16.6.2025

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja:

Kaupunginhallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan seuraaviin päätöksiin:

Toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Talousasiat) 5.8.2024 § 6
Vesistökuunnostusavustuksen myöntäminen Luontoliitolle vuonna 2024

Hallinto- ja kehittämisjohtajan päätöspöytäkirja (Kiinteistöasiat) 5.8.2024 §
17
Kiinteistön 49-444-5-46 ostaminen Kaupunginkalliossa

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 188

60/62
12.08.2024

Asianumero 8947/00.00.01/2021

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 188

§ 188

Kaupunkisuunnittelulautakunnan varajäsenen vaalikelpoisuuden menetyks ja täydennysvaali (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaukonen Katariina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto valitsee kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsenen Tere Sammallahten (Kok.) henkilökohtaiseksi varajäseneksi Antti Pirhosen (Kok.) tilalle _____ (Kok.).

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Antti Pirhonen (Kok.) on 1.8.2024 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa luottamustoimestaan kaupunkisuunnittelulautakunnan varajäsenenä perusteenaan paikkakunnalta muutto 1.9.2024. Paikkakunnalta muuton seurauksena luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa.

Espoon kaupungin hallintosäännön I osan 4. luvun 8 § mukaan kaupunkisuunnittelulautakunnassa on 13 jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen.

Lautakunnan jäsenistä vähintään viiden tulee olla valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Puheenjohtajan tulee olla valtuutettu ja varapuheenjohtajan valtuutettu tai varavaltuutettu.

Kuntalain 74 §:n 1 mom. mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö

2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa

3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Kunnallisten toimielinten valintaa koskee tasa-arvolain 4 a §, jonka mukaan kunnallisissa toimielimissä tulee valtuustoa lukuun ottamatta olla vähintään 40 % naisia ja vähintään 40 % miehiä.

Kaupunkisuunnittelulautakunnassa tulee siten olla naisia ja miehiä vähintään kuusi (6).

Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä. Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Tasa-arvolaista poikkeamiseen on oltava erityinen syy.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan varajäsenistä 7 on miestä ja 6 naista. Varajäseneksi voidaan valita mies tai nainen.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 176, § 177, § 178, § 179, § 180, § 181, § 182, § 183, § 184, § 185, § 186, § 187, § 188

Muutoksenhakukielto

Edellä mainitusta päätöksestä, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan hakea muutosta.